

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Cob/4/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413204988
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8413204988.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Viery Zoľákovej a JUDr. Mareka Košča v spore žalobkyne: UNION zdravotná poisťovňa, a.s., Karadžičova 10, 814 53 Bratislava, IČO: 36 284 831, proti žalovanej: PULMEDIS, s.r.o., 059 04 Jezersko 120, IČO: 36 794 872, zastúpený Mgr. Marcel Kandrik, advokát, so sídlom Grešova 7, 080 01 Prešov, IČO: 50005871, o zaplatenie sumy 1.783,13 eur s prísl., o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok č.k. 4Cb/90/2013-105 zo 14.10.2014, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 4Cb/90/2013-444 zo 4.9.2018, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 4.9.2018 č.k. 4Cb/90/2013-444.

Potvrdzuje uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 14.10.2014 č.k. 4Cb/90/2013-105.

Sporovým stranám nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Kežmarok (ďalej aj „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, že :

„I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyňi 1 783,13 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9% ročne od 20.5.2012 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania v plnom rozsahu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdneho úradníka o výške tejto náhrady.“

2. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že :

2.1. Žalobou sa žalobkyňa domáhala na žalovanej zaplatenia 1.783,13 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.783,13 eur od 20.5.2012 do zaplatenia, dôvodiac, že so žalovanou uzatvorila Zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti č. XXXXSSASXXXXXX (ďalej len „zmluva“). V zmysle článku III. bodu 3.1. tejto zmluvy predmetom zmluvy, okrem iného, sú podmienky poskytovania zdravotnej starostlivosti žalovanou jej poisťencom. Ako akciová spoločnosť založená za účelom vykonávania verejného zdravotného poistenia na základe povolenia je podľa ustanovenia § 9 zákona č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach v znení neskorších predpisov oprávnená vykonávať kontrolnú činnosť u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ktorým uhrádza náklady za poskytnutú zdravotnú starostlivosť. Z tohto dôvodu, ako aj v spojení s ustanovením článku VI. označenej zmluvy, vykonala u žalovanej dňa 30.11.2011 kontrolu zameranú na účelnosť, hospodárnosť a efektívnosť vynakladania prostriedkov verejného zdravotného poistenia, rozsah a kvalitu poskytovania zdravotnej starostlivosti a dodržiavanie zmluvy o poskytovaní zdravotnej starostlivosti za obdobie od 1.6.2008 do 31.10.2011.

Kontrolou bolo zistené, že žalovaná nevedla zdravotnú dokumentáciu v súlade s ustanoveniami § 19 a § 23 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti a službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, v dôsledku čoho zdravotné výkony účtované žalovanou v tomto období považuje za zdravotné výkony účtované a uhradené neoprávnene, čím jej vznikla škoda vo výške 1.875,62 eur. Podľa článku VII. bodu 7.2. zmluvy v prípade, že zdravotná poisťovňa na základe vykonanej kontroly zistí neoprávnenosť poskytovateľom fakturovaného už realizovaného a uhradeného plnenia, poskytovateľ sa zaväzuje, že zdravotnej poisťovni vráti takúto neoprávnenú úhradu v lehote do 30-tich kalendárnych dní odo dňa ukončenia kontroly. Márnym uplynutím tejto lehoty zdravotná poisťovňa vykoná jednostranný zápočet. Dňa 19.4.2012 zaslala žalovanej dve oznámenia o jednostrannom započítaní pohľadávok vo výške 80,34 eur a 12,15 eur. Zostatok pohľadávky uplatnenej v konaní voči žalovanej tak predstavuje 1.783,13 eur. Listom zo dňa 23.4.2012 žalovaná vyzvala na úhradu 1.783,13 eur do 5 dní od doručenia výzvy. Žalovaná výzvu prevzala dňa 14.5.2012. Lehota na plnenie márne uplynula dňa 19.5.2012.

2.2. Dňa 26.11.2013 súd vydal vo veci platobný rozkaz č.k. 4Cb/90/2013-58, ktorým uložil žalovanej povinnosti v súlade so žalobnou žiadosťou.

2.3. Proti tomuto platobnému rozkazu žalovaná podala včas odpor s odôvodnením, že revízna činnosť vykonaná u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti PULMEDIS s.r.o. dňa 30.11.2011 bola vykonaná nezákonným spôsobom. Preto uplatnený nárok považuje za neopodstatnený v celom rozsahu. Uviedla, že spoločnosť PULMEDIS s.r.o. poskytovaním zdravotnej starostlivosti v odbore otorinolaryngológia na P.riadnu škodu žalobkyňi nespôsobila.

2.4. Vychádzajúc z procesnej právnej úpravy účinnej v čase podania odporu žalovanou súd prijal záver, že včasným podaním odporu, ktorý žalovaná odôvodnila tvrdeniami týkajúcimi sa veci samej, došlo zo zákona (ex off) k zrušeniu platobného rozkazu vydaného súdom dňa 26.11.2013, a začal vykonávať procesné úkony smerujúce k príprave pojednávania.

2.5. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odporu žalovanej zo dňa 14.2.2014 namietala, že žalovaná v odpore žiadnym spôsobom nešpecifikovala svoje tvrdenie o nezákonnosti revíznej činnosti vykonanej u nej. Neuviedla, v čom má spočívať nezákonnosť tejto revíznej činnosti.

2.6. Žalovaná na vyjadrenie žalobkyne reagovala podaním zo dňa 4.7.2014, ktorým navrhla žalobu v celom rozsahu zamietnuť. V podaní argumentovala, že niekoľko dní pred kontrolou jej síce telefonicky bolo oznámené, že kontrola bude vykonaná dňa 30.11.2011 v ambulancii na N., avšak bez oznámenia, ktorý poskytovateľ zdravotnej starostlivosti (žalovaná alebo N. ako fyzická osoba) bude kontrolovaný, a za aké obdobie. Uviedol, že v ambulancii v R., kde bola vykonaná kontrola, do 6.9.2011 N. poskytoval zdravotnú starostlivosť v odbore otorinolaryngológia ako fyzická osoba. Táto ambulancia bola ambulanciou žalovanej až od 6.9.2011. Žalovaná do toho času prevádzkovala ambulanciu na N. Prevádzkovanie tejto ambulancie z ekonomických dôvodov dňa 30.10.2011 bolo pozastavené. Nakoľko kontrola sa má vykonať tam, kde bola zdravotná starostlivosť poskytovaná, kontrola zdravotných výkonov ňou poskytovaných preto mala byť vykonaná nie na MojmR., ale v jej ambulancii na N.. Žiadny predpis ju nezaväzoval prechovávať zdravotnú dokumentáciu vytvorenú v ambulancii v C. C. G. v ambulancii na N. Preto pri kontrole žiadnu zdravotnú dokumentáciu nemala a nepredložila. V ďalšom argumentovala, že žalobkyňa v skutočnosti žiadnu kontrolu zdravotnej starostlivosti ňou poskytnutej v ambulancii v C. C. G. nevykonala. Kontrolu v zmysle § 9 ods. 6 zákona č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach mali revízni lekári vykonať tak, že u pacientov uvedených v prílohe protokolu o vykonanej kontrole mali vykonať kontrolu rozsahu a kvality poskytnutej zdravotnej starostlivosti vzhľadom na zdravotný stav pacienta. Revízni lekári nemali žiadny kontakt s pacientmi. Preto nemohli vykonať kontrolu v rozsahu a kvalite podľa § 9 ods. 5 a 6 zákona č. 581/2004 Z.z.. Poukazy na vyšetrenie pacientov predložené pri kontrole a zdravotná dokumentácia týchto pacientov vyžiadaná pri kontrole, sa vzťahujú na poistencov žalobkyne, ktorí nikdy neboli pacientmi v jej zdravotnej starostlivosti, ale pacientmi v zdravotnej starostlivosti iného poskytovateľa. Uviedla, že zdravotnú dokumentáciu poistencov žalobkyne, ktorým zdravotná starostlivosť bola poskytnutá v jej ambulancii v Spišskej Starej Vsi, riadne viedla a túto dokumentáciu má k dispozícii.

2.7. Aj v podaní zo dňa 25.9.2014 žalovaná dôvodila nezákonnosť kontroly vykonanej u nej žalobkyňou. Uviedla, že kontrola bola vykonaná u nej ako u nezmluvného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Dňom 6.9.2011 jej bolo zrušené povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia vydané

Prešovským samosprávnym krajom dňa 12.5.2008 pod č. XXXX/XXXX/OZ - CIZ. V zmysle vtedy platnej zmluvy o poskytovaní zdravotnej starostlivosti súčasne so zrušením povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia došlo aj k skončeniu zmluvného vzťahu so žalobkyňou. Strany sporu teda v deň vykonania kontroly 30.11.2011 už neboli zmluvnými stranami. Keďže v čase kontroly už nebola držiteľom povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia a ani zmluvným poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, nemohla byť ani subjektom takejto kontroly vykonanej žalobkyňou a žalobkyňa nebola oprávnená požadovať od nej predloženie zdravotnej dokumentácie. Uviedla tiež, že žalobkyňa pri kontrole porušila čl. 5. bod. 4 zmluvy o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, keď narušila jej bežnú prevádzku. Predložila súdu list zo dňa 26.9.2011, ktorým boli mestskou časťou R. schválené ordinačné hodiny ambulancie na N.

2.8. Žalobkyňa na podania žalovanej reagovala podaním zo dňa 14.10.2014, v ktorom uviedla, že kontrola na základe telefonickej dohody so žalovanou bola vykonaná v ambulancii na N.. súčasne u žalovanej a u N. ako fyzickej osoby. Dôvodom bola skutočnosť, že žalovaná ukončila prevádzkovanie ambulancie v C. a domnievala sa, že zdravotnú dokumentáciu poistencov z tejto ambulancie má uloženú v ambulancii v R.. Až pri kontrole sa dozvedela, že žalovaná pre nedostatok priestorov v Košiciach mala zdravotnú dokumentáciu zo C. uložiť v E.. Tým však žalovaná porušila § 23 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, podľa ktorej zdravotnú dokumentáciu bola povinná dať do úschovy lekára samosprávneho kraja. Uviedla, že zdravotnú dokumentáciu z ambulancie v C. vzťahujúcu sa na zdravotné výkony, ktoré boli predmetom kontroly, žalovaná aj napriek dohode, že jej ju doručí dodatočne poštou do 7.12.2011, jej nepredložila. Ďalej uviedla, že žalovaná pri kontrole predložila výmenné lístky na odborné vyšetrenie pacientov, ktorým neposkytovala zdravotnú starostlivosť iba v dôsledku nevedenia oddelených častí poistencov u jednotlivých poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti. Zdravotné výkony poskytované týmto poistencom však neboli predmetom kontroly, čo vyplýva z prílohy k protokolu o kontrole. Argumentovala, že práve zdravotná dokumentácia je hodnoverným dôkazom poskytnutej zdravotnej starostlivosti. Keďže žalovaná zdravotnú dokumentáciu jej ani dodatočne nepredložila, žalovaná nepreukázala, že zdravotnú starostlivosť vôbec poskytla. Pre vyvodenie tohto záveru nebolo potrebné osobne kontaktovať poistencov.

2.9. Žalovaná ďalšími písomnými podaniami (podania zo dňa 22.12.2014, 14.5.2015, 28.5.2015, 2.6.2015, 14.8.2015) opakovane poukazovala na skutočnosti, pre ktoré považuje kontrolu vykonanú žalobkyňou za nezákonnú. Okrem vyššie uvedených skutočností spochybnila oprávnenie osôb poverených kontrolou kontrolu vykonať s odôvodnením, že N. a N. boli v čase vykonania kontroly nepracujúcimi dôchodkyňami. Kontrolu preto nevykonali revízní lekári registrovaní Slovenskou lekárskou komorou, ale bývalí lekári - nepracujúci starobní dôchodcovia. Oznámila, že v tejto súvislosti podala trestné oznámenie na neznámeho páchatela, ktorý N.. a N. vydal poverenie na vykonanie kontroly. Predložila súdu poverenie na vykonanie kontroly, list Ministerstva zdravotníctva SR zo dňa 11.6.2015, trestné oznámenie zo dňa 14.08.2015 na neznámeho páchatela podané žalovanou a oznámenie o porušení zákona zo dňa 17.8.2015. Opakovane uviedla, že zdravotnú dokumentáciu ohľadne všetkých svojich pacientov, ktorých sa podľa tvrdení žalobkyne kontrola má týkať, riadne viedla, a to písomne.

2.10. Žalobkyňa v podaní zo dňa 15.7.2016 k uvedeným podaniam žalovanej uviedla, že snahu žalovanej o zamietnutie žaloby z dôvodu nezákonnosti vykonanej kontroly považuje za účelovú a zavádzajúcu. Poukázala na výsledky prešetrenia predmetnej kontroly u žalovanej vykonaného Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, podľa ktorých žiadne porušenie právnych predpisov pri vykonaní kontroly nebolo zistené. Navyše, sama žalovaná proti kontrolným zisteniam nepodalala písomné námietky, na podanie ktorých ju oprávňoval čl. 6.9. zmluvy o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Ďalej uviedla, že zákonodarca kontrolnú činnosť zdravotnej poisťovne neobmedzil len na zmluvných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Zdravotné poisťovne uhrádzajú výkony zdravotnej starostlivosti aj nezmluvným poskytovateľom zdravotnej starostlivosti. Aj v týchto prípadoch má zdravotná poisťovňa oprávnenie vykonať kontrolu účelnosti, efektívnosti a hospodárnosti vynakladania prostriedkov verejného zdravotného poistenia. Preto tvrdenia žalovanej, že v čase vykonania kontroly bola nezmluvným poskytovateľom zdravotného poistenia, sú právne irelevantné. Navyše, žalovaná sama aj po 6.9.2011 pokračovala v zmluvnom vzťahu so žalobkyňou, keď účtovala výkony zdravotnej starostlivosti v súlade so zmluvou a prijímala plnenie zo strany žalobkyne, a od zmluvy odstúpila až 30.12.2011. Argumentovala, že podľa právnych predpisov je povinná hrdiť skutočne poskytnutú zdravotnú starostlivosť. Skontrolovať, či zdravotná starostlivosť bola skutočne poskytnutá, nemá možnosť inak, ako kontrolou zdravotnej dokumentácie. Bolo povinnosťou žalovanej zdravotnú dokumentáciu viesť a na požiadanie jej ju predložiť ku kontrole. Žalovaná počas kontroly a ani následne

zdravotnú dokumentáciu nepredložila. Tým jej znemožnila overiť, či vykázanú zdravotnú starostlivosť skutočne poskytla v takom rozsahu, ako si ju vyúčtovala a aký jej bol uhradený. Žalovaná mala nárok len na úhradu zdravotnej starostlivosti, ktorú poskytla v súlade so zmluvou a právnymi predpismi. Bez predloženia zdravotnej dokumentácie nemá žiadnu možnosť zistiť, či žalovaná si fakturovala zdravotné výkony, ktoré skutočne jej poisťencom aj poskytla.

2.11. Žalovaná (svojim splnomocneným zástupcom) v podaniach zo dňa 24.5.2018 a 11.7.2018 a na pojednávaní opakovane namietala, že žaloba neobsahuje hmotnoprávnu kvalifikáciu uplatneného nároku, nie je zrejmé, či ide o nárok na náhradu škodu alebo o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Vo vzťahu k nároku na náhradu škody namietala neunesenie dôkazného bremena žalobkyňou ohľadom splnenia všetkých zákonných predpokladov zodpovednosti žalovanej za škodu podľa § 373 Obchodného zákonníka, a to existenciu protiprávneho úkonu, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody. Argumentovala predovšetkým absenciou príčinnej súvislosti medzi porušením povinnosti žalovanou konštatovaným v protokole o vykonaní kontroly, podľa ktorého žalovaná nemala správne viesť zdravotnú dokumentáciu a správne ju zabezpečiť a uchovávať, a škodou tak, ako si ju žalobkyňa žalobou uplatnila. Poukázala na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 25.4.2013 č.k. 25Cb 63/2011-198 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10.9.2015 sp.zn. 1Cob/314/2013. Tvrdila, že podstatnou skutočnosťou, na ktorej stojí uplatnený nárok žalobkyne, je neoprávnené účtovanie výkonov zdravotnej starostlivosti žalovanou. Preto ak žalobkyňa požaduje vrátenie peňazí poskytnutých žalovanej žalobkyňou na základe neoprávneného vyúčtovania výkonov zdravotnej starostlivosti, je základnou procesnou povinnosťou žalobkyne preukázať, že žalovaná výkony zdravotnej starostlivosti, ktoré si vyúčtovala a za ktoré jej žalobkyňa zaplatila, nevykonala, a že tieto výkony si žalovaná účtovala neoprávnene. Dôkazné bremeno je tu na žalobkyňi. Žalobkyňa nepredložila jediný dôkaz, že by žalovaná vyúčtované úkony zdravotnej starostlivosti poisťencom žalobkyne neposkytla alebo neposkytla úplne. Vo vzťahu k nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia argumentovala, že plnenie poskytnuté žalobkyňou žalovanej na základe vyúčtovania má svoj základ v platných právnych predpisoch a v zmluve o poskytovaní zdravotnej starostlivosti uzavretej stranami.

2.12. Žalobkyňa v podaní zo dňa 12.6.2018 a na pojednávaní s poukazom na zásadu „iura novit curia“ argumentovala, že hmotnoprávna kvalifikácia nároku nie je obligatórnou náležitosťou žaloby. Zotrvávala na tvrdeniach, že žalovaná porušila v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti svoje zákonné ako aj zmluvné povinnosti. Žalobou sa domáha zaplatenia žalovanej sumy z dôvodu, že žalovaná si výkony zdravotnej starostlivosti vyúčtovala neoprávnene. Protiprávne konanie žalovanej spočíva teda v tom, že žalovaná si uplatnila u nej nárok na úhradu výkonov zdravotnej starostlivosti, ktorých skutočné poskytnutie nepreukázala. S poukazom na tzv. negatívnu dôkaznú teóriu nepovažuje za spravodlivé, aby preukázala, že žalovaná vyúčtované výkony zdravotnej starostlivosti neposkytla, tzn. preukazovala skutočnosti, ktorá neexistujú. Ak žalovaná tvrdí, že vyúčtované výkony poskytla, je na nej, aby toto svoje tvrdenie preukázala. Nepredložením zdravotnej dokumentácie žalovanou v súvislosti s vykonanou kontrolou ako aj v priebehu celého tohto konania žalovaná jej znemožnila preveriť, či vyúčtované výkony zdravotnej starostlivosti skutočne poskytla. Za tejto situácie je dôvodné prezumovať neexistenciu vyúčtovaných výkonov zdravotnej starostlivosti. Poukázala na rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 29.2.2016 vo veci sp.zn 13C/282/2015 s tým, že v tomto konaní súd obdobný nárok právne kvalifikoval ako nárok na plnenie vyplývajúce zo zmluvného vzťahu sporových strán.

2.13. Súd vo veci vykonal dokazovanie v celom rozsahu navrhovanom oboma sporovými stranami a skutkový stav veci ustálil nasledovne:

2.13.1. Podľa internetového výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, vložka č. 3832/B, žalobkyňa je akciovou spoločnosťou zapísanou do obchodného registra dňa 9.3.2006, predmetom činnosti ktorej (okrem iného) je prijímanie a potvrdzovanie prihlášok na verejné zdravotné poistenie a vydávanie preukazov poisťencov verejného zdravotného poistenia (ďalej len „poisťenec“) podľa zákona č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o zdravotnom poistení“), uzatváranie zmlúv o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, uhrádzanie úhrady poskytovateľom zdravotnej starostlivosti za poskytnutú zdravotnú starostlivosť a vykonávanie kontrolnej činnosti.

2.13.2. Podľa internetového výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Košice I, vložka č. 20000/V, žalovaná je obchodnou spoločnosťou zapísanou do obchodného registra dňa 22.6.2007, predmetom činnosti ktorej (okrem iného) je poskytovanie ambulantnej špecializovanej zdravotnej starostlivosti v odbore otorinolaryngológia. Jediným spoločníkom a súčasne jediným konateľom tejto obchodnej spoločnosti odo dňa jej zápisu doposiaľ bol a je N.

2.13.3. Medzi stranami nebolo sporným a súd nemal závažnejšie pochybnosti, že žalobkyňa a žalovaná dňa 30.5.2008 uzavreli zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, a to s poukazom na (okrem iných) zákon č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a zákon č. 276/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2.13.4. Podľa listiny označenej ako „Dodatok č.2 k zmluve o poskytovaní zdravotnej starostlivosti č.XXXXSSASXXXX“, zo dňa 31.3.2009, ktorým bolo nahradené znenie zmluvy označenej ako „Zmluva č.XXXXSSASXXXX o poskytovaní zdravotnej starostlivosti“, zo dňa 30.5.2008, predmetom zmluvy sú podmienky poskytovania zdravotnej starostlivosti žalovanou poisťovňou, rozsahu tejto zdravotnej starostlivosti, výšky úhrady za zdravotnú starostlivosť a jej splatnosti, a úprava vzťahov vznikajúcich z tejto zmluvy medzi zmluvnými stranami (ďalej len „zmluva o poskytovaní zdravotnej starostlivosti“).

2.14. Po citácii ust. § 2 ods. 1, 2, 3, § 6 ods. 1 písm. g) h) a j), § 8 ods. 3, 4, § 9 ods. 1, 4 zákona č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o zdravotných poisťovniach“), § 4, § 11 ods. 1, 2 písm. a) a ods. 3 zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti.“), § 79 ods. 1 písm. l), m) a n) Zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti súd prvej inštancie skonštatoval, že vychádzajúc z uvedených skutočností a citovanej právnej úpravy súd mal za to, že právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovanou je obchodnoprávnym vzťahom zdravotnej poisťovne vykonávajúcej verejné zdravotné poistenie a právnickej osoby ako poskytovateľa zdravotnej starostlivosti upravený (okrem iných) Zákonom o zdravotných poisťovniach a Zákonom o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, na základe ktorých strany uzavreli aj vyššie uvedenú zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti (§ 6 ods. 1 písm. g) Zákona o zdravotných poisťovniach).

2.15. Medzi stranami neboli sporné skutočnosti vyplývajúce z rozhodnutí predložených žalovanou v konaní, a to že rozhodnutím Ministerstva zdravotníctva SR zo dňa 25. júla 2011 číslo: P.-XXXX-OP, ktoré nadobudlo právoplatnosť 6. septembra 2011, ministerstvo povolilo žalovanej prevádzkovať zdravotnícke zariadenie ambulantnej starostlivosti v odbore otorinolaryngológia s miestami prevádzkovania: 1.) N. a zariadenie na poskytovanie jednodňovej zdravotnej starostlivosti v tomto odbore s miestom prevádzky S. X, Košice. Týmto rozhodnutím bolo súčasne zrušené povolenie vydané Prešovským samosprávnym krajom žalovanej na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia ambulantnej zdravotnej starostlivosti v odbore otorinolaryngológia s miestom prevádzkovania I. ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.5.2008. Rozhodnutie Košického samosprávneho kraja zo dňa 28.3.2006 číslo: XXXX/XXXX-RUXX-XXXX, predložené žalovanou, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20.4.2006, potvrdzuje tvrdenie žalovanej, že povolenie na prevádzkovanie zdravotníckych zariadení v odbore otorinolaryngológie bolo okrem žalovanej vydané aj fyzickej osobe - podnikateľovi N., ktorý je a bol jediným spoločníkovi žalovanej. Podľa tohto rozhodnutia povolenie fyzickej osobe - podnikateľovi N. bolo v roku 2006 samosprávnym krajom vydané na prevádzkovanie ambulancie v C. a zariadenia jednodňovej zdravotnej starostlivosti s miestom prevádzkovania N.

2.16. Z listiny označenej ako „Protokol o kontrole č. XXXXXXXXXXX“ zo dňa 14.12.2011 (ďalej len „protokol o kontrole“) vyplýva, že dňa 30.11.2011 žalobkyňa vykonala u žalovanej ako zmluvného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti s miestom prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia v C. kontrolu účelnosti, hospodárnosti a efektívnosti vynakladania prostriedkov verejného zdravotného poistenia, rozsah a kvalitu poskytovania zdravotnej starostlivosti podľa osobitných právnych predpisov, dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov a dodržiavania zmlúv o poskytovaní zdravotnej starostlivosti za obdobie od 1.6.2008 do 31.10.2011. Kontrolu žalobkyňa vykonala v ambulancii N.

2.17. Podľa obsahu protokolu o kontrole žalovaná pri kontrole prehlásila, že prevádzkovanie ambulancie v C. ukončila, o čom údajne informovala aj žalobkyňu. Protokol o kontrole obsahuje konštatovanie, že v príslušnej dokumentácii zmluvného oddelenia žalobkyne sa žiadna takáto písomná informácia nenachádzala, a absentovalo tiež rozhodnutie samosprávneho kraja o ukončení prevádzkovania ambulancie.

2.18. Podľa protokolu o kontrole žalovaná aj napriek tomu, že kontrola bola vopred ohlásená, pri kontrole nepredložila revíznym lekárom zdravotnej poisťovne zdravotnú dokumentáciu poistencov z ambulancie v C. s odôvodnením, že túto má uloženú v E., čo odôvodnila nedostatkom priestoru na jej uskladnenie v ambulancii na N. Protokol o kontrole obsahuje konštatovanie, že žalovaná neodovzdala zdravotnú dokumentáciu z ambulancie v C. do úschovy lekára samosprávneho kraja v rozpore s ustanovením § 23 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa protokolu o kontrole žalovaná pri kontrole uviedla, že zdravotnú dokumentáciu poistencov z ambulancie v C. vedie v elektronickej podobe, a navrhla, že ju doručí dodatočne poštou. Na to sa revízni lekári dohodli so žalovanou, že žalovaná kópie zdravotnej dokumentácie v papierovej podobe a zdravotné záznamy vedené v elektronickej podobe doručí žalobkyňi do 7.12.2011.

2.19. Podľa protokolu o kontrole dňa 8.12.2011 boli žalobkyňi doručené písomnosti vytlačené z informačného systému žalovanej. Po vyhodnotení obsahu predložených písomností revízni lekári skonštatovali, že žalovanou predložené písomnosti nie sú zdravotnou dokumentáciou vedenou ani jednou z foriem uvedenou v § 20 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z.z.. Predložené výstupy nespĺňali okrem iných podstatných náležitostí základnú východiskovú náležitosť - vedenie zdravotnej dokumentácie v elektronickej podobe so zaručeným elektronickým podpisom. Doručené písomnosti neobsahovali osobné údaje osôb, ktorým bola poskytnutá zdravotná starostlivosť, údaje o poučení a informovanom súhlase, údaje o chorobe osoby, o priebehu a výsledkoch vyšetrení, liečby a ďalších významných okolnostiach súvisiacich so zdravotným stavom osoby a s postupom pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, údaje o čase poskytnutej zdravotnej starostlivosti, pri prvom vyšetrení absentujú údaje o osobnej anamnéze, rodinnej anamnéze, pracovnej a liekovej anamnéze, údaje o objektívnych problémoch pacientov, objektívny fyzikálny nález, zhodnotenie laboratórnych výsledkov, navrhované a plánované vyšetrenia, údaje o podaných liekoch, návrh následnej kontroly, alebo iné odporúčania.

2.20. Podľa záverov protokolu o kontrole žalovaná ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti porušila ust. § 79 ods.1 písm. l) a n) Zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, ust. § 19 - 23 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, odborné usmernenie Ministerstva zdravotníctva SR o vedení zdravotnej dokumentácie č. XXXXX/XXXX-OZS a zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Podľa záverov protokolu o kontrole zdravotná poisťovňa zistila, že: „...poskytovateľ neoprávnene účtoval zdravotnej poisťovni, ktorá následne uhradila ním vykázanú zdravotnú starostlivosť, čím vznikla zdravotnej poisťovni škoda vo výške 1 875,62 eur, ktorá bude následne vysporiadaná v zmysle platnej zmluvy“. Prílohou č. 1 protokolu o kontrole je tabuľka č. 1 obsahujúca špecifikáciu zdravotných výkonov, liekov a pomôcok, vzťahujúcich sa k ambulancii žalovanej v Spišskej Starej Vsi, vyúčtovaných žalovanou žalobkyňi a uhradených žalobkyňou žalovanej za obdobie od 1.6.2009 do 19.9.2011.

2.21. Po citácii § 4 ods. 5, § 19 ods. 1, 2, § 20 ods. 1, § 22 ods.1, § 23 ods. 3, § 24 ods. 4, § 25 ods. 1 písm. d) a j) zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o zdravotnej starostlivosti“) súd prvej inštancie konštatoval, že:

2.21.1. Vychádzajúc z citovanej právnej úpravy Zákona o zdravotnej starostlivosti neoddeliteľnou súčasťou poskytovania zdravotnej starostlivosti je vedenie zdravotnej dokumentácie. Podľa cit. § 79 ods. 1 písm. l) Zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti poskytovateľ zdravotnej starostlivosti je povinný viesť zdravotnú dokumentáciu podľa osobitného predpisu, ktorým je Zákon o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, ktorý v § 19 - § 21 podrobne upravuje formálne a obsahové náležitosti zdravotnej dokumentácie. Nevedenie zdravotnej dokumentácie zodpovedajúce forme a obsahovým náležitostiam vyžadovaným Zákomom o zdravotnej starostlivosti je teda porušením povinnosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti vyplývajúcej mu zo zákona.

2.21.2. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že kontrolou bolo zistené, že žalovaná riadne nevedla zdravotnú dokumentáciu, v dôsledku čoho účtovanú a uhradenú zdravotnú starostlivosť považuje za zdravotnú starostlivosť účtovanú a uhradenú neoprávnené, čím je vznikla škody vo výške žalovanej sumy. Poukázala pritom na protokol o kontrole, ktorý obsahuje konštatovanie, že žalovaná nevedla zdravotnú dokumentáciu pacientov z ambulancie v C. nakoľko písomnosti predložené pri kontrole, či už v elektronickej alebo listinnej podobe, nespĺňali svojou formou aj obsahom náležitosti požadované § 19 - 21 Zákona o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. V priebehu konania žalobkyňa argumentovala, že podľa zákona je povinná uhrádzať skutočne poskytnutú zdravotnú starostlivosť a žalovaná zo zákona má nárok na úhradu len za skutočne poskytnutú zdravotnú starostlivosť. Skontrolovať, či zdravotná starostlivosť bola skutočne poskytnutá nemá možnosť inak, ako kontrolou zdravotnej dokumentácie. Bolo povinnosťou žalovanej zdravotnú dokumentáciu jej ku kontrole predložiť. Žalovaná zdravotnú dokumentáciu počas kontroly a ani následne, ako aj v priebehu tohto sporu nepredložila. Tým jej znemožnila overiť, či vyúčtovanú zdravotnú starostlivosť skutočne poskytla. Žalobou sa domáha zaplataenia žalovanej sumy z dôvodu, že žalovaná si zdravotnú starostlivosť vyúčtovala neoprávnené, nakoľko si u nej uplatnila nárok na úhradu za zdravotnej starostlivosti, ktorej poskytnutie nepreukázala. Za danej situácie považuje za dôvodný záver, že žalovaná vyúčtovanú a uhradenú jej zdravotnú starostlivosť skutočne neposkytla.

2.21.3. Vo vzťahu k uvedeným tvrdeniam žalobkyne súd v nadväznosti na námietku žalovanej, že žalobkyňa riadne hmotnoprávne nekvalifikovala nárok uplatnený žalobou, uvádza, že civilné konanie je ovládané zásadou „iura novit curia“ (práva pozná súd), podľa ktorej strany sporu nie sú povinné uplatnený nárok, a ani obranu proti nemu, právne kvalifikovať. Právna kvalifikácia uplatneného nároku ako aj obrany je vecou súdu. Strany však musia uviesť všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré umožnia súdu, aby uplatnený nárok alebo obranu proti nemu právne kvalifikoval. Súd je povinný skúmať, či tvrdené skutočnosti možno podriadiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť plnenie, prípadne určiť, či tu žalobcom požadovaný právny vzťah alebo právo je alebo nie je alebo potvrdiť také skutočnosti, ktoré bránia tomu, aby bolo žalobe vyhovené.

2.21.4. Žalobkyňa si žalobou s poukazom na zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti a právnu úpravu vzťahov medzi zdravotnou poisťovňou a poskytovateľom zdravotnej starostlivosti domáha na žalovanej vrátenia svojho plnenia, a to poskytnutej úhrady za zdravotnú starostlivosť, z dôvodu, že žalovaná nepredložením zdravotnej dokumentácie pri kontrole jej znemožnila preveriť, či zdravotnú starostlivosť, za ktorú jej úhradu poskytla, skutočne aj poskytla, a teda či poskytnutá úhrada za zdravotnú starostlivosť žalovanej skutočne patrí.

2.21.5. Súd uznal za dôvodnú argumentáciu žalobkyne, že žalovaná ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti má voči zdravotnej poisťovni nárok iba na úhradu za zdravotnú starostlivosť, ktorú skutočne aj svojim pacientom poskytla. Obsahom zmluvy o poskytovaní zdravotnej starostlivosti vychádzajúcej zo Zákona o zdravotných poisťovniach, je na jednej strane záväzok žalovanej ako poskytovateľa zdravotnej starostlivosti zdravotnú starostlivosť pacientom poskytovať, a na druhej strane záväzok zdravotnej poisťovne uhrádzať zdravotnú starostlivosť, ktorá bola poskytovateľom jeho pacientom skutočne poskytnutá, a to všetko za podmienok a v rozsahu dohodnutých v zmluve. Žalovaná podľa zmluvy a Zákona o zdravotných poisťovniach bola preto oprávnená žalobkyňu finančne zúčtovať (fakturovať) len zdravotnú starostlivosť, ktorú svojim pacientom aj skutočne poskytla. Na tomto závere nemôže nič zmeniť dojednanie strán v zmluve o poskytovaní zdravotnej starostlivosti, ktoré má oporu aj v Zákone o zdravotných poisťovniach, že podkladom na úhradu poskytnutej zdravotnej starostlivosti (nie na úhradu neposkytnutej zdravotnej starostlivosti), bolo mesačné finančné zúčtovanie (faktúra) poskytnutej zdravotnej starostlivosti (nie neposkytnutej zdravotnej starostlivosti), ktoré žalobkyňa po vykonaní kontroly jeho formálnej a vecnej správnosti bola povinná uhradiť. Súd sa nestotožnil s výkladom obsahu zmluvy o zdravotnej starostlivosti, práv a povinnosti zdravotnej poisťovne a poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, prezentovaným žalovanou stranou, a to že plnenie, ktoré žalobkyňa žalovanej na základe finančného zúčtovania (faktúr) po preverení jeho formálnej a vecnej správnosti žalovanej poskytla, má bez ohľadu na skutočné poskytnutie zdravotnej starostlivosti žalovanou, právny základ v zmluve o poskytovaní zdravotnej starostlivosti a v Zákone o zdravotných poisťovniach. Takýto výklad opomína existenciu základného ekonomického dôvodu záväzkov založených medzi stranami zmluvou o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Ekonomickým dôvodom záväzkov strán je totiž poskytovanie

zdravotnej starostlivosti pacientom a platenie úhrady za toto poskytovanie, nie platenie úhrady za vyúčtovanie zdravotnej starostlivosti.

2.21.6. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobkyňa na základe finančných zúčtovaní (faktúr) uhradila žalovanej za zdravotnú starostlivosť sumu 1 875,62 eur. Žalovaná výšku tejto úhrady nijako v spore nespochybnila. Toto (proti) plnenie žalobkyne podľa zmluvy a citovaných zákonov žalovanej prislúcha iba za predpokladu, že žalovaná si splnila svoj zmluvný záväzok a skutočne poskytla svojim pacientom zdravotnú starostlivosť, za ktorú jej bola úhrada ako (proti) plnenie žalobkyňou poskytnutá. Inak (proti) plnenie žalobkyne spočívajúce v úhrade za zdravotnú starostlivosť, nemalo ekonomický a právny dôvod, a žalobkyňa má nárok na jeho vydanie titulom nároku na vydanie plnenia poskytnutého bez právneho dôvodu, tzn. titulom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, v súlade s ust. § 451 ods.1, 2, § 456 veta prvá a § 458 veta prvá Občianskeho zákonníka, ktorý vo vzťahu k Obchodnému zákonníku má postavenie *lex generalis*.

2.22. Podstatným pre rozhodnutie súdu o uplatnenom nároku žalobkyne bolo preto vyriešenie otázky, či žalovaná skutočne poskytla alebo neposkytla svojim pacientom zdravotnú starostlivosť, ktorú si vyúčtovala a za ktorú jej žalobkyňa poskytla úhradu. Pohľad strán na dôkazné bremeno v otázke poskytnutia alebo neposkytnutia zdravotnej starostlivosti žalovanou bol rozdielny. Žalobkyňa argumentovala, že keďže žalovaná pri kontrole a ani neskôr jej nepredložila zdravotnú dokumentáciu pacientov, u ktorých si zdravotnú starostlivosť vyúčtovala, nemá možnosť ako preveriť, či zdravotnú starostlivosť žalovaná týmto pacientom aj skutočne poskytla. Preto pokiaľ žalovaná zdravotnú starostlivosť, ktorú si vyúčtovala a ktorá jej bola uhradená, skutočne poskytla, je na žalovanej, aby to preukázala. Žalovaná argumentovala, že ak žalobkyňa tvrdí, že žalovaná zdravotnú starostlivosť skutočne neposkytla, dôkazné bremeno ohľadne tvrdenia o neposkytnutí zdravotnej starostlivosti je na žalobkyňi.

2.23. K dôkaznému bremenu strán v spore súd uviedol, že v rámci dokazovania v civilnom súdnom konaní platí tzv. základné pravidlo delenia dôkazného bremena. Najjednoduchšie možno toto pravidlo vyjadriť tak, že každá strana nesie dôkazné bremeno ohľadne naplnenie skutkových predpokladov pre neho priaznivej právnej normy. Základná zásada delenia dôkazného bremena je však niekedy ťažko naplniteľná, nakoľko niekedy nie je v možnostiach strany, ktorá niečo tvrdí, aby to aj preukázala. Na tom je založená tzv. negatívna dôkazná teória, ktorá vychádza z nemožnosti preukázať negatívnu skutočnosť a nespravodlivosti voči tomu, kto by ohľadne nej niesol dôkazné bremeno. V tomto prípade nastupuje obrátenie dôkazného bremena na protistranu. Negatívna teória sa však neuplatňuje absolútne. Uplatní sa len vtedy, ak neexistenciu určitej skutočnosti nie je možné dokázať prostredníctvom tvrdenia iných pozitívnych skutočností vedúcich k záveru, že určitá negatívna skutočnosť je daná. Špecifickú kategóriu predstavuje obrátenie dôkazného bremena z dôvodu zmarenia dôkazu, ku ktorému pristupuje súd z dôvodu, že strana, ktorú dôkazné bremeno ohľadne určitej skutočnosti bežne neťaží, disponovala potrebným dôkazom, avšak jeho vykonanie protistranou sama zmarila. Predpokladom tohto zvláštneho sudcovského pravidla pre delenie dôkazného bremena je tak protiprávne konanie strany, ktoré malo za následok, nemožnosť rozhodnú skutočnosť preukázať (viď LAVICKÝ Petr, Důkazní břemeno v civilním řízení soudním, Praha, Leges, 2017, s. 229). V takých situáciách spravidla nastupuje povinnosť strany vydať dôkaz, a ak tak strana neurobí, môže súd v rámci hodnotenia dôkazov túto skutočnosť vyhodnotiť tak, že strana zatajila skutočnosť, s ktorou mohla súd objektívne vzato zoznámiť, nechovala sa tak procesne korektne a jej prístup ku konaniu je celkovo nevierohodný, čo oslabilo jej pozíciu a váhu jej tvrdenia (viď JIRSA, Jaromír a kol. Občanské soudní řízení: soudcovský komentár, Kniha I § 79- 180 občanského soudního řádu, Praha:Wolters Kluwer, 2016,s.338, a, rozsudok NS ČR zo dňa 31.marca 2015 sp.zn. 29Cdo 440/2013).

2.24. Pre rozhodnutie o uplatnenom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia založenom na plnení bez právneho dôvodu bolo podstatné vyriešenie otázky procesného práva, či žalobkyňa má preukazovať, že žalovaná skutočne neposkytla zdravotnú starostlivosť, a teda že chýba dôvod na jej (proti) plnenie, ktoré žalovanej poskytla, alebo žalovaná má preukázať, že zdravotnú starostlivosť poskytla, teda že právny dôvod na (proti) plnenie poskytnuté jej žalobkyňou, nechýba.

2.25. Základné pravidlo delenia dôkazného bremena pri takejto žalobe požaduje, aby strana žalobcu preukázala, že právny dôvod na jeho plnenie chýba. V danom spore teda tak, ako argumentovala žalovaná strana, aby žalobkyňa preukázala, že právny dôvod na jej (proti) plnenie chýba, a teda že

žalovaná vyúčtovanú zdravotnú starostlivosť skutočne neposkytla. Podľa základného pravidla delenia dôkazného bremena by teda bolo dôvodné prijať záver, že bolo na žalobkyni, aby preukázala, že žalovaná vyúčtovanú zdravotnú starostlivosť skutočne neposkytla, teda aby preukázala tzv. negatívnu skutočnosť. Tu sa však žalobkyňa bránila poukazom na tzv. negatívnu dôkaznú teóriu s tým, že pokiaľ jej žalovaná nepredloží zdravotnú dokumentáciu, nie je v jej možnostiach preukázať, že vyúčtovanú a uhradenú zdravotnú starostlivosť žalovaná skutočne neposkytla. Argumentovala, že za tejto situácie považuje za nespravodlivé, aby ohľadne tejto negatívnej skutočnosti niesla dôkazné bremeno. Negatívna dôkazná teória sa však neuplatňuje absolútne. Nemožnosť dokázania určitej negatívnej skutočnosti nemožno len všeobecne pripísať tomu, že ide o negatívnu skutočnosť. Uplatní sa len vtedy, ak neexistenciu určitej skutočnosti nie je možné dokázať prostredníctvom tvrdenia iných pozitívnych skutočností vedúcich k záveru, že určitá negatívna skutočnosť je daná. Posúdenie nemožnosti dokázania negatívnej skutočnosti preto závisí vždy od individuálnej situácie a okolností veci.

2.26. V predmetnom spore súd prvej inštancie uznal žalobkyni, že na to, aby mohla preukázať opodstatnenosť svojho nároku na vrátenie (proti) plnenia poskytnutého žalovanej z dôvodu, že žalovaná zdravotnú starostlivosť, za ktorú jej uhradila, skutočne neposkytla, a teda preukázať aj negatívnu skutočnosť, bolo rozhodujúce, aby žalovaná umožnila v súlade so zákonom nahliadnuť do zdravotnej dokumentácie, ktorú podľa jej tvrdenia riadne viedla. Za situácie, že žalovaná pri kontrole a aj počas súdneho sporu tvrdila, že zdravotnú dokumentáciu riadne vedie, pričom v súvislosti s kontrolou neumožnila žalobkyni do nej nahliadnuť, a ani v priebehu súdneho sporu neumožnila ňou zistiť skutočnosť rozhodné pre konanie, súd považoval za plne dôvodné zaoberať sa vyriešením procesnej otázky, či poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, ktorému zákon ukladá povinnosť viesť zdravotnú dokumentáciu a sprístupňovať z nej údaje formou nahliadania do nej v súlade so zákonom, môže procesne ťažiť z tohto, že zdravotnú dokumentáciu nesprístupní. Je totiž otázkou procesného práva, či poskytovateľ zdravotnej starostlivosti môže procesne ťažiť z porušenia povinnosti stanovených mu zákonom, a to z nevedenia, nedostatkov alebo nesprístupnenia zdravotnej dokumentácie, nakoľko takýto záver odporuje základnej zásade súkromného práva, že nikto nesmie ťažiť zo svojho nepoctivého alebo protiprávneho správania („nemo turpitudine sua allegare potest“). Preto za situácie, že žalovaná tvrdila, že disponuje zdravotnou dokumentáciou, avšak zistenie skutočnosti rozhodných pre konanie ňou neumožnila, a zatajila tak skutočnosť, s ktorou mohla žalobkyňa alebo súd (resp. znalca) objektívne vzato zoznámiť, súd považoval za spravodlivé, aby dôkazné bremeno v spore, ktoré podľa základného pravidla delenia dôkazného bremena ťaží žalobkyňa, sa obrátilo na žalovanú.

2.27. K týmto záverom uviedla, že:

2.27.1. Podľa cit. § 79 ods. 1 písm. l), m) a n) Zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti žalovaná ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti bola povinná viesť zdravotnú dokumentáciu, spracúvať, poskytovať a sprístupňovať údaje z tejto zdravotnej dokumentácie, zabezpečiť a uchovávať zdravotnú dokumentáciu a dodržať postup pri jej odovzdaní a prevzatí do úschovy tak, ako jej to ukladal Zákon o zdravotnej starostlivosti.

2.27.2. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o poskytovateľov zdravotnej starostlivosti žalovaná pri zániku platnosti povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia bola povinná bezodkladne o tejto skutočnosti informovať lekára príslušného samosprávneho kraja, dohodnúť s ním postup pri prevzatí zdravotnej dokumentácie a bezodkladne umožniť lekárovi príslušného samosprávneho kraja jej prevzatie do úschovy, a ochraňovať zdravotnú dokumentáciu tak, aby nedošlo k jej poškodeniu, strate, zničeniu alebo k zneužitiu, a to až do jej prevzatia lekárom samosprávneho kraja.

2.27.3. Podľa cit. § 25 ods. 1 písm. d) a j) Zákona o zdravotnej starostlivosti žalovaná bola povinná údaje zo zdravotnej dokumentácie sprístupniť formou nahliadania do zdravotnej dokumentácie revíznemu lekárovi príslušnej zdravotnej poisťovne na účely kontrolnej činnosti v celom rozsahu, ako aj znalcovi, ktorého by ustanovil súd alebo ktorého mohla požiadať o vypracovanie znaleckého posudku niektorá zo strán na účely priamo súvisiace s týmto súdnym konaním v rozsahu nevyhnutnom na vyhotovenie znaleckého posudku.

2.28. Žalovaná v tomto sporovom konaní nerozporovala skutočnosť vyplývajúcu z protokolu o kontrole, že aj napriek výslovnému prehláseniu, že zdravotnú dokumentáciu vedie, a že ju dodatočne predloží, keďže ju nemala v mieste vykonávania kontroly k dispozícii, zdravotnú dokumentáciu pri kontrole a ani

neskôr v lehote dohodnutej revíznym lekárom žalobkyne žalobkyni nepredložila. Žalovaná nepoprela tvrdenie žalobkyne, že v súvislosti s ukončením prevádzkovania ambulancie v C. na ktoré v konaní sama poukazovala, zdravotnú dokumentáciu pacientov vedených v tejto ambulancii neumožnila lekárovi samosprávneho kraja prevziať do úschovy. Tu súd poukazuje na písomné oznámenie Prešovského samosprávneho kraja zo dňa 28.2.2018, ktorý oznámil, že nedisponuje zdravotnou dokumentáciou poistencov ambulancie žalovanej prevádzkovej v C.. Týmto konaním žalovaná porušila svoje zákonné povinnosti.

2.29. Pokiaľ žalovaná tu argumentovala nezákonnosťou kontroly vykonanej revíznymi lekármi žalobkyne, túto argumentáciu súd považoval nielen za nepreukázanú, ale vzhľadom na všetky okolnosti veci aj za účelovú v spore.

2.30. Pokiaľ žalovaná namietala, že nebola revíznym lekárom žalobkyne povinná zdravotnú dokumentáciu predložiť z dôvodu, že v čase vykonania kontroly už nebola zmluvným poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, súd prvej inštancie dal do pozornosti cit. ust. Zákona o zdravotných poisťovniach, podľa ktorých zdravotné poisťovne sú oprávnené vykonávať kontrolnú činnosť ako u zmluvných tak aj nezmluvných poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti. Navyše, kontrolované obdobie sa týkalo obdobia od 1.6.2008 do 31.10.2011.

2.31. Vo vzťahu k argumentácii žalovanej o nezákonnosti kontroly súd prvej inštancie považoval za rozhodujúcu skutočnosť, že žalovaná zdravotnú dokumentáciu revíznym lekárom pri kontrole nesprístupnila aj napriek prehláseniu, že ju riadne vedie, pričom v tom čase nenamietala nezákonnosť kontroly a nevyužila ani oprávnenie podať proti kontrolným zisteniam a protokolu o kontrole v lehote 20 dní písomné námietky tak, ako jej to umožňovala zmluva o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Za rozhodujúci tu súd tiež považoval listinný dôkaz označený ako „Oznámenie o výsledku prešetrenia“ zo dňa 28.4.2014, podľa ktorého Úrad na dohľad nad zdravotnou starostlivosťou na žiadosť žalovaného preveril postup žalobkyne pri kontrole dňa 30.11.2011, pričom žiadne porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov pri tejto kontrole nezistil. Žalobkyňa v spore pritom neoznačila a nepredložila také dôkazy, ktoré by tento záver vážnejšie spochybnili.

2.32. Žalovaná aj v priebehu súdneho konania naďalej tvrdila, že zdravotnú dokumentáciu pacientov z ambulancie v C. riadne viedla. Súd tu poukázal na rozpor v tvrdeniach žalovanej, keď podľa protokolu o kontrole žalovaná pri kontrole uviedla, že zdravotnú dokumentáciu viedla, a to v elektronickej podobe, kým v priebehu súdneho konania tvrdila, že zdravotnú dokumentáciu viedla písomne. Žalobkyňa v nadväznosti na tvrdenie žalovanej, že zdravotnú viedla, v konaní navrhla, aby žalovaná zdravotnú dokumentáciu predložila, aby mohla preveriť, či uhradenú zdravotnú starostlivosť skutočne poskytla alebo neposkytla (viď zápisnica z pojednávania dňa 25.11.2014). Na výzvu súdu žalovaná predložila listiny a CD nosič, o ktorých sama na pojednávaní dňa 2.8.2016 prehlásila, že sa jedná len iba o výpisy zo zdravotnej dokumentácie. Súčasne oznámila, že si dá vypracovať súkromný znalecký posudok. Súkromný znalecký posudok žalovaná v spore nepredložila, a v ďalšom priebehu sporu už argumentovala, že dôkazné bremeno o neposkytnutí zdravotnej starostlivosti je na žalobkyni.

2.33. Žalobkyňa pôvodne za účelom preukázania, že žalovaná zdravotnú starostlivosť neposkytla navrhovala vykonať znalecké dokazovanie znalcom. Súd pred nariadením tohto znaleckého dokazovania po konzultácii so znalcom výzvou zo dňa 6.3.2018 vyzval žalovanú, aby súdu oznámila, či disponuje aj inými dokumentmi v akejkoľvek forme týkajúcimi sa zdravotnej starostlivosti, ktorá bola predmetom kontroly, než tými, ktoré už súdu predložila (výpisy zo zdravotnej dokumentácie). Na to žalovaná oznámila, že nedisponuje, na čo žalobkyňa s argumentáciou, že dôkazné bremeno za tejto situácie zaťažuje žalovanú, na znaleckom dokazovaní netrvala.

2.34. Za danej procesnej situácie, kedy žalovaná aj napriek tvrdeniu, že zdravotnú dokumentáciu riadne viedla, protiprávne túto dokumentáciu žalobkyni v súvislosti s jej kontrolnou činnosťou nepredložila, zdravotnú dokumentáciu po ukončení prevádzkovania ambulancie v C. protiprávne neuložila u samosprávneho lekára, na výzvu súdu v súvislosti s návrhom žalobkyne na vykonanie znaleckého dokazovania predložila iba výpisy, a následne súdu oznámila, že iné dokumenty okrem uvedených výpisov už nemá, súd považoval za plne dôvodné, aby dôkazné bremeno v otázke, či žalovaná zdravotnú starostlivosť, za ktorú obdržala úhradu, skutočne poskytla, prešlo na žalovanú. Žalovaná takýmto správaním, ktoré súd vyhodnotil ako protiprávne a procesne nekorektné a nepoctivé, a tiež

nevierohodné vo vzťahu k jej tvrdeniam, neumožnila zistiť skutočnosti rozhodné pre konanie. Bolo by v rozpore so zásadou súkromného práva, že nikto nesmie ťažiť zo svojho nepoctivého alebo protiprávneho správania („nemo turpitudinem suam allegare potest“), aby žalovaná z takéhoto správania procesne ťažila. Aby procesne ťažila z porušenia povinnosti stanovených jej zákonom, a to z nevedenia, prípadne z nedostatkov v zdravotnej dokumentácii, alebo z nesprístupnenia zdravotnej dokumentácie osobám, ktorým je povinná ju sprístupniť. Tu súd len poznamenal, že aj keď podľa § 24 ods. 4 písm. f) Zákona o zdravotnej starostlivosti súd nemá právo do zdravotnej dokumentácie nahliadať (môže požadovať iba výpisy), podľa cit. § 25 ods. 1 písm. j) Zákona o zdravotnej starostlivosti právo nahliadať do zdravotnej dokumentácie má znalec, a to či už v súvislosti s vypracovaním súkromného znaleckého posudku alebo znaleckého posudku na základe nariadenia súdu. Postoj žalovanej tiež oslabil váhu a vierohodnosť jej tvrdenia, že zdravotnú dokumentáciu v súlade so zákonom vôbec viedla, a tým tiež aj skutočnosť, že vyúčtovanú zdravotnú starostlivosť skutočne pacientom aj poskytla.

2.35. Na základe uvedených skutočností a právnych záverov súd v spore prijal záver, že žalovaná neunesla dôkazné bremeno, keď nepreukázala, že zdravotnú starostlivosť, za ktorú obdržala od žalobkyne úhradu, skutočne pacientom poskytla. Tým nepreukázala existenciu dôvodu na (proti) plnenie, ktoré jej žalobkyňa poskytla. Preto súd žalobe vyhovel a žalovanú zaviazal titulom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia na zaplatenie žalovanej sumy v celom jej rozsahu.

2.36. Súd dodal, že treba prisvedčiť argumentácii žalovanej, že pri priznaní žalovanej sumy žalobkyni z titulu nároku na náhradu škody podľa ustanovení Obchodného zákonníka neboli splnené zákonné predpoklady. Základnými zákonnými predpoklady vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu sú protiprávny úkon, škoda, a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že žalovaná ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti porušila svoje zmluvné a zákonné povinnosti tak, ako to súd už vyššie uviedol. Toto protiprávne konanie žalovanej však nie je v priamej príčinnej súvislosti s majetkovou ujmom, ktorú žalobkyňa špecifikovala ako škodu.

2.37. Priznanie úrokov z omeškania súd prvej inštancie odôvodnil aplikáciou ust. § 369 ods. 1 prvá a druhá veta Obchodného zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.1.2013 s tým že záväzok žalovanej z titulu bezdôvodného obohatenia vznikol pred 1.2.2013. Preto výška úrokov z omeškania, na ktoré žalobkyni vzniklo právo, je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Prvým dňom omeškania je v danej veci deň 20.5.2012, ktorý je dňom nasledujúcim po dni, kedy lehota 5 dní na dobrovoľné zaplatenie žalovanej sumy v zmysle výzvy žalobkyne zo dňa 23.4.2012 márne skončila. Súd preto uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni spolu s istinou aj úroky z omeškania v súlade so žalobnou žiadosťou.

2.38. Výrok o náhrade trov konania súd odôvodnil aplikáciou ust. § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku s tým, že žalobe súd v plnom rozsahu vyhovel. Žalobkyňa bola teda v spore úspešná v plnom rozsahu. Preto jej súd priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške týchto trov rozhodne po právoplatnosti uznesenia podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku vyšší súdny úradník.

3. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie včas podala odvolanie žalovaná. Podľa nej sú dané odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f), b), h) CSP. Tieto bližšie konkretizuje tým, že:

3.1. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, pretože

a) v rámci zisteného skutkového stavu sa zaoberal protokolom o vykonanej kontrole a z tohto protokolu vychádzal. V odôvodnení rozsudku sa však nezaoberal námietkami žalovanej, ktoré počas celého konania voči nevykonanej kontrole vznášala a to, že:

- kontrola bola vykonaná na základe zákona a zmluvy o poskytovaní zdravotnej starostlivosti č. XXXXSSASXXXXXX,
- kontrola nebola vykonaná revíznymi lekármi
- kontrola nebola vykonávaná na zákonom stanovenom mieste: kontrolu bol povinný žalobca vykonať výlučne u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, pričom ju vykonal u iného subjektu, v ambulancii N.-vykonanou kontrolu bolo kontrolované aj obdobie, v ktorom nebol žalovaný poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, a ani v zmluvnom vzťahu so žalobcom, t.j. obdobie od 05.09.2011 - 31.11.2011

- protokol má okrem iného aj ďalšie formálne nedostatky, napr. skutočnosť, že sú v ňom uvedené aj mená pacientov, ktorí neboli pacientmi žalovaného, ale iného subjektu (špecializovanej ambulancie v R.)
- mal napr. žalovaný používať nezákonne omamné látky, pričom omamné látky nikdy nepoužíval, alebo že mal žalobcovi zaslať dňa 08.12.2011 zdravotnú dokumentáciu, pričom sa tak nikdy nestalo
- žalobca nikdy nepreveroval zdravotný stav pacientov žalovaného a zároveň ani doposiaľ nemal k dispozícii zdravotnú dokumentáciu v akejkoľvek forme, o dané dokumenty nikdy písomne nepožiadala,
- kontrola zo strany žalobcu nebola vykonaná žiadnym zo zákonných spôsobov, nakoľko sa má vykonávať buď posúdením zdravotnej dokumentácie alebo posúdením zdravotného stavu pacientov lekárom so špecializáciou v danom odbore - ani jedným z týchto spôsobov nebola kontrola dňa 30.11.2011 zo strany žalobcu vykonávaná

- ÚDZS nemá zákonnú právomoc posudzovať zákonnosť kontroly vykonanej žalobcom u žalovaného, nakoľko táto má zmluvný a zákonný podklad a ÚDZS kontroluje úroveň, kvalitu rozsah poskytovania zdravotnej starostlivosti vo vzťahu k poskytovateľom zdravotnej starostlivosti.

b) súd sa v rámci zisťovania skutkového stavu obmedzil na vyriešenie otázky, či žalovaná skutočne poskytla, alebo neposkytla svojim pacientom zdravotnú starostlivosť, ktorú si vyúčtovala a za ktorú jej žalobkyňa poskytla úhradu (bod 32 rozsudku). Avšak vyriešenie tejto skutkovej otázky nikdy nebolo predmetom konania. Predmetom konania bol nárok žalobkyne opretý o nezákonne vykonanú kontrolu, kde malo byť zistené nesprávne vedenie zdravotnej dokumentácie, konkrétne zo záverov protokolu z kontroly č. XXXXXXXXXX, ktorá vykazovala vážne a podstatné nedostatky. Žalobkyňa uplatnila právo na vrátenie neoprávnenej úhrady podľa článku VII. bod 7.2. dodatku k zmluve, ktorá však bola zrušená dňom 6.9.2011, t.j. pred vykonaním kontroly, nakoľko v tento deň bolo zrušené povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia vydané Prešovským samosprávnym krajom zo dňa 12.05.2008 pod č. XXXX/XXXX/OZ-CIZ. Podľa bodu 9.6 písm. c) Dodatku došlo k okamžitému zrušeniu zmluvy dňa 06.09.2011, t.j. pred vykonanou kontrolou s účinkami ex nunc. Zmluva v čase vykonania kontroly medzi stranami neexistovala, t.j. ani zmluvný titul na vrátenie neoprávnenej úhrady podľa čl. VII bod 7.2. Dodatku k zmluve medzi stranami neexistoval. Protokol opierajúci sa o už neexistujúcu zmluvu medzi sporovými stranami je nič nepotvrdzujúci a neplatný dokument, vyprodukovaný revíznymi lekármi, ktorí neboli revízni lekári a ani zamestnanci žalobkyne, tak ako to zákon a zmluva medzi stranami vyžadovala. Kontrola vykonávaná osobami, ktorí nemajú postavenie a zákonom požadovanú kvalifikáciu revíznych lekárov v danom odbore a v mieste, ktoré nie je miestom poskytovania zdravotnej starostlivosti, hodnotí žalovaná ako nezákonnú. Kontrola bola vykonaná v hrubom rozpore so zákonom a na jej podklade vypracovaný protokol, nemôže byť relevantným a predovšetkým hodnoverným dôkazným prostriedkom, ako to vyhodnotil súd. Oznámenie Úradu DZS zo dňa 28.04.2014, ktoré súd považoval za rozhodujúce, je podľa žalovanej irelevantným dôkazom, nakoľko ho vydal Úrad v oblasti právnych vzťahov do ktorých nemá právomoc zasahovať, t.j. mimo svojich zákonných oprávnení.

c) Taktiež záver súdu, že žalovaná nepodala námietky proti kontrolným zisteniam v lehote 20 dní, tak ako jej to umožňovala zmluva (bod 39 rozsudku), je úplne mylný, nakoľko zmluva už v čase kontroly neexistovala, bola zrušená. A podľa zákona č. 581/2004 Z.z., právo podať námietky v rámci citovaného ust. § 9a zákona č. 581/2004 Z.z. patrí poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti čo do namietania nezaujatosti poverenej osoby výkonom kontroly a netýka sa vecných námietok k zisteniam získaných kontrolou. V danom prípade kontrolu vykonávali nie revízni lekári, ktorí navyše boli starobnými dôchodcami ako vyplýva z potvrdenia lekárskej komory a jeden doktor práv, ktorí má právo vykonávať kontrolu zmlúv a finančnú a kusovú kontrolu liekov (§ 9 ods. 9 zákona č. 581/2004 Z.z.), nie však kontrolu poskytovania zdravotnej starostlivosti alebo výkonov zdravotnej starostlivosti.

d) Omnoho závažnejší nedostatok v rámci zisteného skutkového stavu vidí žalovaná v skutočnosti, že súd vôbec nevzal do úvahy obsah v spise sa nachádzajúcich výmenných lístkov na odborné vyšetrenie od praktických lekárov jednotlivých pacientov (č.l. 139 spisu) a mikrobiologické nálezy výterov z ORL orgánov (hrdlo, nos, ucho), čo je tiež dôkaz o poskytnutej zdravotnej starostlivosti, ktorým súd vôbec nevenoval pozornosť a tieto dôkazy o poskytnutej zdravotnej starostlivosti ignoroval. Ako ich mohla žalovaná do spisu predložiť, ak by títo pacienti nikdy nemali byť žalovanou ošetrovaní, ako tvrdí žalobkyňa. Už len z týchto listín a elektronického výpisu zo zdravotnej dokumentácie nachádzajúcej sa v spise, je zrejmé, že títo pacienti a poistenci žalobkyne u lekára na ošetrovaní boli. S poukazom na vyššie uvedené má žalovaná za to, že súd z vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, čím je založený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP.

3.2. Súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

a) Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký a medzi jeho početné zložky okrem iného patrí aj právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, alebo rovnosť zbraní (resp. funkčná rovnosť- článok VI. CSP), či právo na vypočítanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. Naplnenie citovaného odvolacieho dôvodu predpokladá určitý stupeň intenzity, ktorý odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé.

b) Súd na pojednávaní dňa 1.6.2018 oznámil stranám predbežný právny názor, ktorý však do zápisnice z pojednávania už nezahrnul. Zo zvukovej nahrávky tohto pojednávania vyplýva, že súd vo svojom predbežnom právnom posúdení stranám oznámil, že žalobu v celom rozsahu považuje za nedôvodnú, pričom žalobkyni umožnil lehotu na vyjadrenie, či trvá na pôvodne navrhovanom znaleckom dokazovaní. Žalovaná logicky, vzhľadom na prezentované predbežné právne posúdenie veci, nemohla mať ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. No na poslednom pojednávaní dňa 4.9.2018 súd pri nezmenenom skutkovom a právnom stave vyzval strany na doplnenie dokazovania a po ich vyjadrení, že nemajú ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, žalobe v celom rozsahu vyhovel. Žalovaná má za to, že po zmene právneho názoru súdu na opodstatnenosť a odôvodnenosť žaloby ako celku, bolo procesnou povinnosťou súdu v rámci zachovania pravidiel spravodlivého procesu, strany oboznámiť s tak zásadnou zmenou právneho názoru, aby bola aj pre žalovanú vytvorená procesná možnosť v rámci návrhov na dokazovanie zareagovať na opačné predbežné právne posúdenie veci, ako tomu bolo na pojednávaní dňa 1.6.2018 v prospech žalobkyne. V tejto súvislosti navrhuje žalovaná odvolaciemu súdu prehrať zvukový záznam z pojednávania 1.6.2018, kde súd oboznámil strany sporu s predbežným právnym posúdením veci. Vyššie uvedený procesný postup súdu podľa žalovanej porušil právo na spravodlivý proces v intenzite, ktorá odôvodňuje záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Ak by súd stranám oznámil zásadnú zmenu v predbežnom právnom posúdení veci, resp. opačný právny názor pri nezmenenom stave obsahu spisu, žalovaná by nepochybne súdu navrhla dôkazy na preukázanie neopodstatnenosti žaloby ako celku.

3.3. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesprávne právne posúdenie veci predstavuje právnu vadu rozhodnutia. Tento odvolací dôvod je naplnený aj v prípade, keď na zistený skutkový stav súd aplikoval nesprávnu právnu normu. Súd v danom prípade ustálil po hmotnoprávnej stránke, že žalobkyni patrí právo na zaplatenie žalovanej sumy titulom bezdôvodného obohatenia plnením bez právneho dôvodu podľa ust. § 451 ods. 2 OZ a pre rozhodnutie bolo podstatné vyriešenie otázky procesného práva, či žalobkyňa má preukazovať, že žalovaná skutočne neposkytla zdravotnú starostlivosť, a teda že chýba dôvod na jej (proti) plnenie, ktoré žalovanej poskytla, alebo žalovaná má preukázať, že zdravotnú starostlivosť poskytla, teda že právny dôvod na (proti) plnenie poskytnuté jej žalobkyňou, nechýba (bod 34 rozsudku).

a) Záver, že pre súd na rozhodnutie o hmotnoprávnej kvalifikácii právneho vzťahu medzi sporovými stranami, je potrebné vyriešenie procesnej otázky o dôkaznom bremene, je pre žalovanú prekvapivé. Súd v rámci právneho posúdenia veci ustálil, že ide o plnenie titulom bezdôvodného obohatenia na podklade skutkovej podstaty plnenia bez právneho dôvodu. V tejto súvislosti sa žiada uviesť nasledovné:

- ťažiskom tejto skutkovej podstaty je poskytnutie plnenia jedným subjektom druhému subjektu, bez počiatočnej existencie akéhokoľvek právneho dôvodu tohto plnenia,
- podstatným pojmovým znakom tohto prípadu bezdôvodného obohatenia je však vždy to, aby osoba poskytujúca plnenie nedisponovala subjektívnou vedomosťou o tom, že plní bez právneho dôvodu.

V prejednávanej prípadе žalobkyňa plnila žalovanej na základe zmluvy, podľa vystavenej faktúry a vyúčtovania, vrátane povinnej prílohy. Napokon žalobkyňa aj podľa spornej zmluvy bola v zmysle článku 4 bod 1 až 4 povinná skontrolovať vecnú správnosť faktúry, vrátane jej povinnej prílohy a túto aj vykonávala. Inak by predsa nepristúpila k úhrade. Napokon na podklade porušenia zmluvy sa v konaní domáhala vrátenia peňazí. Aplikácia ust. § 451 ods. 2 OZ zo strany súdu bola úplne nesprávna a právne závery súdu o bezdôvodnom obohatení podľa žalovanej až arbitrárne, ak navyše už z protokolu vyplýva konštatovanie žalobkyne o tom, že žalovaná jej spôsobila škodu. Zo žaloby vyplýva, že žalovaná mala spôsobiť škodu žalobkyni, pričom svoj nárok žalobkyňa odvádza z porušenia zákona a zmluvy, konkrétne článku 7 bod 7.2.. Aj vo svojom ostatnom písomnom vyjadrení žalobkyňa konštatuje porušenie zmluvných a zákonných povinností. Preto je zvláštne až prekvapivé, ak súd pri tvrdenom viacnásobnom porušení zmluvy a zákona, aplikuje na právny vzťah inštitút bezdôvodného obohatenia a nie náhradu škody. Podľa bodu 9.6 písm. c) Dodatku došlo k okamžitému zrušeniu zmluvy dňa 6.9.2011, t.j. pred vykonanou kontrolou s účinkami ex nunc, ktoré pre zánik zmluvy platia v obchodnom práve. Zmluva v čase vykonania kontroly medzi stranami neexistovala, t.j. ani zmluvný titul na vrátenie neoprávnenej úhrady podľa čl. VII bod 7.2., tvrdený v žalobe a vo všetkých písomných vyjadreniach žalobkyne.

b) Na rozdiel od právnej úpravy dôsledkov odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka, kde účinným odstúpením sa zrušuje zmluva od začiatku (§ 48 ods. 2) sa odstúpením od zmluvy v obchodných vzťahoch zmluva podľa § 351 ods. 1 Obch. zák. zrušuje a účinky odstúpenia nastávajú až momentom odstúpenia (ex nunc). Plnenie, poskytnuté pred zrušením zmluvy, nie je plnením z neplatnej zmluvy, preto na usporiadanie vzájomných nárokov nemožno použiť právnu úpravu bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Obč. zák. (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1M Obdo V2/2007, zo dňa 30. septembra 2009). Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle § 373 sú: a) protiprávny úkon, b) vznik škody, c) príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody. Existenciu všetkých troch predpokladov zodpovednosti musí v sporovom konaní preukázať poškodený, teda žalobca.

c) Podľa § 269 ods. 2 Obch. zák., účastníci môžu uzavrieť aj takú zmluvu, ktorá nie je upravená ako typ zmluvy. Ak však účastníci dostatočne neurčia predmet svojich záväzkov, zmluva nie je uzavretá. Podľa § 373 Obch. zák., kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinnosti bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť. Na porušenie povinnosti z iného ako Obchodného zákonníka je potrebné podľa žalovanej aplikovať § 420 OZ, nakoľko aplikácia ust. § 757 sa vzťahuje na porušenie zákonných povinností vyplývajúcich len z Obchodného zákonníka. Žalobkyňa sa v konaní domáhala v skutočnosti náhrady škody, ktorú mala spôsobiť žalovaná porušením zákona č. 578/2004 Z.z. a zmluvy, konkrétne nemala správne viesť zdravotnú dokumentáciu a správne zabezpečiť a uschovávať zdravotnú dokumentáciu a na podklade tohto domnelého porušenia zákona žalobkyňa uplatnila právo na vrátenie neoprávnenej úhrady podľa článku VII. bod 7.2. dodatku k zmluve. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že počas konania neboli preukázané jeho tvrdenia. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť vo veci samej aj v takých prípadoch, kedy určitá skutočnosť, významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie vo veci samej, nebola pre nečinnosť strany sporu alebo (objektívne vzato) preukázaná a kedy výsledky zhodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. V spore o náhradu škody má žalobkyňa bremeno tvrdenia, že došlo k vzniku škody v príčinnej súvislosti s protiprávnym úkonom. Žalobkyňa na preukázanie vzniku škody a jej výšky predložila protokol o kontrole s prílohami. Tieto dôkazy samé o sebe však vôbec podľa žalovanej nepreukazujú splnenie predpokladov vzniku jej zodpovednosti za škodu v zmysle § 373 Obch. zák., a to protiprávny úkon, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou a ďalšie relevantné dôkazy žalobca neprodukoval. Zodpovednosť za škodu je daná len vtedy, keď vzniknutá škoda je v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti. Vzťah príčiny a následku musí byť bezprostredný (priamy). Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúce jej existencii. Príčinnú súvislosť treba vždy preukázať a rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku. Príčinnú súvislosť musí v sporovom konaní preukazovať poškodený, nie žalovaná ako domnelý škodca. Príčinná súvislosť medzi tvrdenou nesprávne vedenou zdravotnou dokumentáciou a jej nesprávnym uschovávaním a pohľadávkou žalobkyne neexistuje. Okolnosť, že niekto nemá správne viesť zdravotnú dokumentáciu, alebo, že ju nesprávne uschováva, predsa sama o sebe neznamená, že poskytovateľ zdravotnú starostlivosť vôbec neposkytol a preto má peniaze vrátiť. Takýto záver je nelogický až absurdný. Zmluvný právny titul na vrátenie neoprávnene vyfakturovaných úkonov podľa článku VII bod 7.2. dodatku v čase kontroly neexistoval, zmluva zanikla pred kontrolou. Čo znamená, že žalobkyňa sa mohla nanajvýš domáhať náhrady škody z porušenia zmluvy pred jej zánikom a v takomto prípade domnelé porušenie zákonných povinností nie je a ani nebolo v príčinnej súvislosti s tvrdenou škodou. Na zdôraznenie správnosti vyššie uvedených námietok predložila žalovaná kópie právoplatných rozhodnutí Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 25Cb/63/2011 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn.: 1Cob/314/2013, kde vystupovala rovnako žalobkyňa a neunesla dôkazné bremeno pri nároku na náhradu škody uplatňovanom len z protokolu o kontrole. S poukazom na vyššie uvedené, má žalovaná za to, že súd na zistený skutkový stav aplikoval nesprávnu právnu normu, čím je založený aj odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

3.4. Žalovaná navrhuje aby odvolací súd postupom podľa ust. 389 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil, alternatívne postupom podľa ust. § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie. Odkazuje na vo vyjadrení cit. ust. § 8 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, § 9a ods. 1 písm. b), ods. 2 zákona č. 581/2004 Z. z., § 4 ods. 5 zákona č. 577/2004 Z. z., zdôrazňuje, že trvá na svojich vyjadreniach

a stanoviskách predložených súdu v priebehu prvoinštančného konania v plnom rozsahu, pričom s námietkami a argumentmi žalovaného nesúhlasí. Navrhuje aby odvolací súd napadnutý rozsudok v zmysle 387 ods. 1 CSP potvrdil. K tomuto návrhu dodáva:

4.1. K námietkam žalovanej o nezákonnosti kontroly uvádza, že od počiatku konania ide o neúspešný pokus žalovanej spochybníť týmto argumentom konanie žalobkyne, pričom tá postupovala v medziach právnych predpisov, dodržala všetky postupy upravené právnymi predpismi, ako aj zmluvou, pričom zistila porušenie zákona, ako aj zmluvných povinností zo strany žalovanej. Postup žalobkyne preveril Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktorý nezistil porušenie právnych predpisov. Kontrola bola vykonaná oprávnenými osobami, riadne a za dodržania štandardných postupov tak, ako to už v priebehu konania tvrdí žalobkyňa a s čím sa stotožnil aj prvoinštančný súd. Žalovaná mala možnosť vzniesť voči protokolu námietky, ktoré však nepodala a až následne spochybnila zistenia v ňom uvedené.

4.2. Námietka, že Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „UDZS“) nemá právomoc posudzovať zákonnosť kontroly je mylná. Poukazuje na znenie ustanovenia § 43 ods. 1 písm. a) zákona č. 581/2004 Z. z. a uvádza, že ak by UDZS nemal právomoc posudzovať postup žalobkyne v súvislosti s výkonom kontroly, nezahájil by dohľad na diaľku zameraný práve na preverenie týchto skutočností.

4.3. Tvrdenie žalovanej, podľa ktorého - žalobkyňa nikdy nepreverovala zdravotný stav pacientov žalovanej a zároveň ani doposiaľ nemal k dispozícii zdravotnú dokumentáciu v akejkoľvek forme, o dané dokumenty nikdy písomne nepožiadala, považuje žalobkyňa za hrubé a nekorektné zavádzanie, nakoľko žalovaná mala povinnosť už pri kontrole sprístupniť dokumentáciu potrebnú na výkon kontroly, čo neurobila a sám odoprela poskytnúť tieto dokumenty žalobkyňi aj dodatočne, a to aj napriek prísľubu, že tieto dokumenty žalobkyňi sprístupní, čím zmarila riadny výkon kontroly. Žalobkyňa opakovane uvádza, že bez preverenia zdravotnej dokumentácie nebolo možné vykonať kontrolu zameranú na účelnosť, hospodárnosť a efektívnosť vynakladania prostriedkov verejného zdravotného poistenia, rozsah a kvalitu poskytovania zdravotnej starostlivosti podľa osobitných predpisov, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a kontrolu dodržiavania zmlúv o poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

4.4. Neobstojí ani námietka žalovanej, že vyriešenie otázky, či žalovaná skutočne poskytla, alebo neposkytla svojim pacientom zdravotnú starostlivosť, ktorú si vyúčtovala a za ktorú jej žalobkyňa poskytla úhradu (bod 32 rozsudku), nebolo predmetom konania. Podľa názoru žalobkyne ide o najzásadnejšiu otázku celého konania, ktorá priamo súvisí s preverením skutočností zistených kontrolou, ako aj opodstatnenosti nároku žalobkyne. Poskytnutie resp. neposkytnutie zdravotnej starostlivosti tak, ako bola žalovanou vykázaná a na úhradu ktorej žalovaná uplatnila nárok voči žalobkyňi je základným a nosným dôvodom nielen kontroly, ale aj celého konania. Nárok žalobkyne totiž spočíva práve v nákladoch na uhradenú zdravotnú starostlivosť, ktorú žalovaná vykázala neoprávnené. K dnešnému dňu žalovaná nepredložila a nepreukázala na základe zdravotnej dokumentácie opak. Žalobkyňa preto uplatnila voči žalovanej právo na vrátenie neoprávnenej úhrady podľa článku VII. bod 7.2. dodatku k zmluve.

4.5. Tvrdenie žalovanej, podľa ktorého bola zmluva zrušená dňom 6.9.2011, t. j. pred vykonaním kontroly, nakoľko v tento deň bolo zrušené povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia vydané Prešovským samosprávnym krajom zo dňa 12.5.2008 pod č. XXXX/XXXX/OZ-CIZ a s poukazom na bod 9.6 písm. c) Dodatku došlo k okamžitému zrušeniu zmluvy dňa 6.9.2011 je mylné, nakoľko podľa informácii žalobkyne došlo iba k pozastaveniu povolenia a nie ako uvádza žalovaná k jeho zrušeniu. Z uvedeného dôvodu ani nemohlo dôjsť k zániku zmluvy ale iba k prerušeniu jej platnosti v zmysle ustanovenia Článku IX bodu 9.6 písm. d) dodatku zmluvy, pričom úkony vykázané do pozastavenia činnosti žalovaného bola žalobkyňa povinná uhradiť, a teda aj oprávnená tieto skutočnosti preveriť kontrolou. Žalobkyňa zároveň zastáva názor, že oprávnenosť kontroly by tu bola aj v prípade ukončenia zmluvy, nakoľko na kontrolu žalobkyňu splnomocňujú aj právne predpisy (§ 9 zákona č. 581/2004 Z. z.), ktoré neobmedzujú kontrolu iba na zmluvných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ale na všetkých poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ktorým uhrádza úhradu za zdravotnú starostlivosť.

4.6. K absencii zohľadnenia výmenných lístkov a mikrobiologických nálezov žalobkyňa uvádza, že na výkon riadnej kontroly a hodnoverné preverenie skutočností, či bola alebo nebola alebo nebola vykázaná zdravotná starostlivosť aj poskytnutá potrebuje kompletnú dokumentáciu. Žalovanou spomenuté listiny nepreukazujú druh, spôsob a rozsah poskytnutej zdravotnej starostlivosti, ktorú by bolo možné

porovnať s vykázanou a uhradenou zdravotnou starostlivosťou. Otázka či boli alebo neboli uvedení pacienti ošetrení síce môže potvrdzovať poskytnutie zdravotnej starostlivosti, avšak nepreukazuje opodstatnenosť žalovanou vykázanou zdravotnej starostlivosti, t. j. druh, rozsah a spôsob poskytnutia zdravotnej starostlivosti.

4.7. Predbežné právne posúdenie veci má charakter predbežný tak, ako to vyplýva už zo samotného pojmu, Tvrdenie žalovanej, že vyššie uvedený procesný postup súdu podľa žalovanej porušil právo na spravodlivý proces v intenzite, ktorá odôvodňuje záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé a že ak by súd stranám oznámil zásadnú zmenu v predbežnom právnom posúdení veci, resp. opačný právny názor pri nezmenenom stave obsahu spisu, žalovaná by nepochybne súdu navrhla dôkazy na preukázanie neopodstatnenosti žaloby ako celku, považuje žalobca za účelové. V celom priebehu konania totiž žalovaná predkladá a uvádza irelevantné skutočnosti, ktoré podľa názoru žalobkyne na rozhodnutie vo veci samej nemohli mať vplyv a neexistuje predpoklad, že by po oznámení súdu o zmene právneho názoru žalovaná navrhla nové dôkazy. Zároveň žalovanej nebolo upreté navrhnúť na ostatnom pojednávaní nové resp. ďalšie dôkazy, ktoré však nenavrhol.

4.8. K námietkam týkajúcim sa nesprávneho právneho posúdenia veci, hmotnoprávneho vymedzenia nároku žalobkyne a neexistencie zmluvy, žalobkyňa uvádza, že sa plne stotožňuje s právnym názorom prvoinštančného súdu, pričom opakovane uvádza, že nedošlo k okamžitému skončeniu zmluvy v zmysle článku IX bodu 9.6. písm. c) zmluvy, ale iba k uplatneniu ustanovenia článku IX bod 9.6. písm. d). Pozastavenie činnosti, ale ani zrušenie zmluvy nemôže mať za následok anulovanie a zánik záväzkov vzniknutých počas trvania zmluvy. Ak už žalovaná tvrdí, že došlo k zániku zmluvy ex nunc, boli by zmluvné strany povinné vrátiť si len to, čo si plnili od momentu odstúpenia od zmluvy zo strany žalovanej t. j. odo dňa 30.12.2011. Nakoľko odstúpenie od zmluvy zo strany žalovanej bolo žalobkyňi doručené až po vykonaní kontroly, považuje žalobkyňa argument žalovanej o neexistencii zmluvy za bezpredmetný.

4.9. Žalovaná sa striktnie pridriava ustanovení Obchodného zákonníka, pričom opomína skutočnosť, že zmluvy medzi zdravotnými poisťovňami a poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti upravuje ustanovenie § 7 zákona číslo 581/2004 Z. z. vrátane jej podstatných náležitostí. Právny vzťah medzi žalovanou a žalobkyňou má prvky obchodnoprávneho vzťahu, avšak nie je možné bezvýhradne na tento vzťah aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, nakoľko výkon činnosti žalobkyne a žalovanej sa riadi predovšetkým právnymi predpismi upravujúcimi poskytovanie zdravotnej starostlivosti a vykonávanie verejného zdravotného poistenia, ktoré sú voči zákonu č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník lex specialis. Je zrejmé, že v prípade žalobkyne a žalovanej nejde o čisto obchodnoprávny vzťah, nakoľko právne predpisy zverujú zdravotným poisťovňam právomoci na kontrolu poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a naopak poskytovateľom priamo právne predpisy stanovujú povinnosti pri výkone činnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti.

4.10. Žalobkyňa sa bezvýhradne stotožňuje aj s odôvodnením prvoinštančného súdu vo vzťahu k preneseniu dôkazného bremena na žalovanú, a to za použitia zásady, že nikto nesmie ťažiť zo svojho nepoctivého alebo protiprávneho správania. V zásade nie je spravodlivé požadovať od žalobkyne, aby preukázala skutočnosti, ktoré sa nestali a práve naopak, v prípade, že žalovaná tvrdí, že výkony zdravotnej starostlivosti vykázané zdravotnej poisťovni skutočne poskytla, mala by svoje tvrdenia podložiť a vyvrátiť tým tvrdenia žalobkyne o neexistencii výkonov zdravotnej starostlivosti. Žalobkyňa si dovoľuje poukázať na Rozsudky NSSR č. 3Szd/8/2009 a 5Szd/1/2011 v ktorých o. i. uviedol, že riadne vedenie zdravotnej dokumentácie umožňuje kontrolu zdravotnej starostlivosti a chráni poskytovateľa zdravotnej starostlivosti pred tvrdením, že určité úkony urobené neboli.

4.11. Bez ohľadu na hmotnoprávnu kvalifikáciu má žalobkyňa za to, že nárok je opodstatnený a jednoznačne preukázaný. Či ide o nárok vyplývajúci z bezdôvodného obohatenia alebo náhrady škody prípadne z porušenia zmluvnej povinnosti nie je rozhodujúce. Žalobkyňa sa domnieva, že či už v prípade náhrady škody alebo bezdôvodného obohatenia, je evidentné porušenie zákonných a zmluvných povinností žalovanej, ako aj jednoznačne preukázaný nárok žalobkyne na vrátenie úhrady za výkony zdravotnej starostlivosti neoprávnene vykázané žalovanou.

4.12. Pre prípad posudzovania nároku žalobkyne z titulu bezdôvodného obohatenia je možné, podľa názoru žalobkyne, považovať zistenie žalobkyne pri kontrole a nepreukázanie poskytnutia zdravotnej starostlivosti, ktorú žalovaná vykážala, a to ako plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol resp. bez

právneho dôvodu. V tejto súvislosti žalobkyňa poukazuje na ustanovenie 7.2. Zmluvy, v ktorom sa žalovaná zaväzuje vrátiť plnenie žalobkyne v prípade, ak budú zistené nedostatky alebo porušenia zmluvy a právnych predpisov vzťahujúcich sa na poskytovanie zdravotnej starostlivosti žalovanou.

4.13. V prípade, že bude súd posudzovať nárok žalobkyne ako nárok z titulu náhrady škody, žalobkyňa zastáva názor, že podmienky na náhradu škody sú splnené, nakoľko škoda vznikla na základe protiprávneho konania žalovanej tým, že si žalovaná uplatnila u žalobkyne nárok na úhradu údajne vykonaných výkonov zdravotnej starostlivosti, ktorých poskytnutie nepreukázal. Argumentácia o absencii príčinnej súvislosti medzi škodou a porušením povinnosti žalovanou nie je na mieste.

4.14. K žalovanou spomenutým rozhodnutiam žalobkyňa uvádza, že na toto konanie ich nie je možné aplikovať, nakoľko ide o špecifické porušenie zmluvných povinností, ako aj o posudzovanie nároku žalobkyne ako nároku na náhradu škody, pričom v tomto konaní prvoinštančný súd posúdil nárok žalobkyne ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

4.15. K vyjadreniu pripája odpoveď Úradu Košického samosprávneho kraja zo 7.1.2015, ktorým mu úrad oznámil, že Košický samosprávny kraj nevydal pre PULMEDIS s.r.o., Jánošíkova 5, Košice povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia. Spoločnosti PULMEDIS s.r.o. bolo vydané povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia Ministerstvom zdravotníctva SR zo dňa 6.9.2011, ktoré bolo zaslané na vedomie Košickému samosprávnemu kraju. Dňa 7.9.2012 bolo Ministerstvom zdravotníctva SR zaslané Košickému samosprávnemu kraju na vedomie rozhodnutie o pozastavení povolenia pre PULMEDIS s.r.o., kde bola Ministerstvom zdravotníctva SR určená na zastupovanie spoločnosť J.. O zrušení povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia pre PULMEDIS s.r.o. nemá úrad vedomosť.

5. Žalovaná v reakcii na vyjadrenie žalobkyne k jej odvolaniu proti rozsudku uviedla, že:

5.1. Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 12.6.2018 v podstate len zopakovala v konaní už prezentované stanoviská ohľadom tvrdenej zákonnosti kontroly u žalovaného ako aj stanoviska ÚDZS. Vo vzťahu k domnejšej zákonnosti vykonanej kontroly žalovaná už v konaní prezentovala množstvo argumentov a dôvodov, pre ktoré nie je možné vykonanú kontrolu považovať za zákonnú (písomné vyjadrenie žalovanej zo dňa 11.7.2018).

5.2. Bez ohľadu na dôvody pre ktoré považuje žalobkyňa, napriek absolútne nesprávnej hmotnoprávnej kvalifikácie, rozsudok súdu prvej inštancie za správny, zostáva predmetom konania nárok žalobkyne na vrátenie žalovanej sumy z dôvodu, že žalovaná nemala správne viesť zdravotnú dokumentáciu a správne zabezpečiť a uschovávať zdravotnú dokumentáciu za stavu kedy bola kontrola vykonávaná na inom mieste ako mala byť podľa zmluvy a zákona vykonávaná a zároveň vykonaná osobami, nemajúcimi oprávnenie takúto kontrolu vykonať.

5.3. Mýli sa žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovanej, ak za najzásadnejšiu otázku v konaní považuje skutočnosť, ktorá mala priamo súvisieť s preverením skutočností zistených kontrolu, a to že poskytnutie, resp. neposkytnutie zdravotnej starostlivosti tak, ako bola žalovanou vykázaná a na úhradu ktorej žalovaná uplatnila nárok voči žalobkyne je základným a nosným dôvodom nielen kontroly, ale aj celého konania.

5.4. Žalobkyňa uplatnila právo na vrátenie peňazí, pretože žalovaná mala nesprávne viesť zdravotnú dokumentáciu a nesprávne ju uschovávať a nie preto, že by žalovaná vôbec neposkytla zdravotnú starostlivosť, nakoľko žaloba sa paušálne týka všetkých platieb, ktoré žalobkyňa žalovanej za poskytnutú zdravotnú starostlivosť poukázala a za stavu, kedy by mala každá platba tvoriť osobitnú pohľadávku voči žalovanej.

5.5. Žalovaná zotrváva na dôvodoch uvedených v odvolaní, právne posúdenie nároku žalobkyne považuje za nesprávne, rovnako má za to, že pre uplatnenie práva na náhradu škody v danej veci absentuje príčinná súvislosť medzi domnelým porušením zmluvy - nesprávne vedenie dokumentácie a jej nesprávne uschovávanie a škodou tak, ako ju žalobkyňa uplatnila.

6. Písomným podaním zo 4.4.2019 žalovaná reagovala na vyjadrenie žalobkyne na jej odvolanie. Opätovne zotrvala na svojej argumentácii o nezákonnosti realizovanej kontroly vykonanej osobami, ktoré takéto oprávnenie nemali i na tom, že dôvodom, pre ktorý bolo žalobe vyhovie bolo nesprávne vedenie zdravotnej dokumentácie a jej nesprávne uschovávanie. Žalobkyňa neuplatnila právo pre to, že by žalovaná vôbec neposkytla zdravotnú starostlivosť. Ak by takéto právo uplatňovala, musela by vychádzať z iného postupu ako z paušálneho uplatňovania nároku na vrátenie všetkých platieb, musela by ísť každú platbu preverovať osobitným spôsobom. Zotrvala preto na svojom podanom odvolaní.

7. Písomným podaním doručeným krajskému súdu 9.5.2019 samotná žalovaná spoločnosť konajúca konateľom spoločnosti doručila súdu podanie označené ako odvolanie proti rozsudku. V ňom popisuje ako spoločnosť a zároveň on ako lekár a jediný spoločník a konateľ spoločnosti i odborný garant poskytoval zdravotnú starostlivosť v odbore ORL. Podľa jeho názoru kontrola nemala byť vykonaná, ani nemohla byť vykonaná fyzicky, ani reálne vykonaná nebola. Pripája k tomuto podaniu oznámenie o podozrení trestného činu adresovaného NAKA Košice z 30.4.2019.

8. Dňa 22.5.2019 (teda už po rozhodnutí odvolacieho súdu) bolo odvolaciemu súdu doručené podanie od žalobkyne, ktorým v zásade navrhovala rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť, ale uvedené podanie už bolo doručené po vyhlásení rozhodnutia, a teda nemožno na neho už ani prihladať.

9. Uznesením č.k. 4Cb/90/2013-105 zo 14.10.2014 súd prvej inštancie uložil žalobkyni poriadkovú pokutu vo výške 200,- eur a zároveň upravil povinnosť zaplatiť túto pokutu na účet súdu v Štátnej pokladnici Bratislava v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia. V dôvodoch uznesenia uviedol, že:

9.1. Vo veci bol nariadený termín prvého pojednávania na 14.10.2014 o 10.00 hod.. Na toto pojednávanie bola žalobkyňa riadne a včas predvolaná. V predvolaní bola riadne upozornená, že súd potrebuje jej zástupcu vypočuť a ak sa bezdôvodne na pojednávanie nedostaví, môže ju súd dať predviesť alebo jej uložiť poriadkovú pokutu. Zároveň ešte pri príprave pojednávania súd doručil žalobkyni písomné vyjadrenie žalovanej k žalobe spolu s výzvou na vyjadrenie k rozsiahlym skutočnostiam tvrdeným žalovanou vo vyjadrení, a to v lehote 15 dní od doručenia písomnosti súdu. Podanie spolu s výzvou na vyjadrenie bolo žalobkyni doručené 18.7.2014. Žalobkyňa na výzvu súdu nereagovala. Neprišla ani na pojednávanie nariadené na deň 14.10.2014.

9.2. Súd v záujme čo najrýchlejšieho prejednania veci a vytvorenia reálnej možnosti jednania strán o prípadnom vyriešení sporu zmierom a reálnej možnosti rozhodnúť vec na prvom pojednávaní, vyzval žalobkyňu na vyjadrenie k rozsiahlym skutočnostiam. Na túto výzvu nereagovala, a keďže sa nezúčastnila ani pojednávania a ospravedlnenie z neúčasti na pojednávaní doručila súdu 1 minútu pred začiatkom pojednávania len so všeobecným tvrdením o pracovnom zaneprázdnení bez doloženia alebo označenia akéhokoľvek dôkazu preukazujúceho závažnosť dôvodu neúčasti na pojednávaní, mal súd za to, že je takýto postup zo strany žalobkyne hrubým sťažovaním postupu súdu v konaní a v záujme zabezpečenia ďalšieho nerušeného postupu v konaní a ochrany základných práv účastníkov, uložil žalobkyni poriadkovú pokutu.

10. Proti uzneseniu o poriadkovej pokute podala odvolanie žalobkyňa. Nesúhlasí s uložením poriadkovej pokuty, navrhuje, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie pre nesprávne právne posúdenie zrušil.

10.1. Odvolateľka poukazuje na to, že zástupca žalobkyne N. mal záujem zúčastniť sa nariadeného pojednávania, avšak v dôsledku nachladnutia došlo uňho v skorých ranných hodinách 14.10.2014 k stuhnutiu chrbtového svalstva, vykriiveniu držania tela a k sťažaniu pohybu sprevádzanom vystreľujúcou bolesťou spod lopatky do rôznych častí tela, čo mu znemožnilo účasť na pojednávaní. V záujme zamedzenia zbytočných prieťahov v konaní svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil elektronickou formou, v ktorom žiadal okresný súd, aby rozhodol o veci v jeho neprítomnosti. Ako dôvod svojej neúčasti uviedol všeobecne pracovnú zaneprázdnenosť iba z toho dôvodu, že nemohol uviesť ako dôvod svoj zdravotný stav, pretože v tom čase nevedel preukázať prekážku lekárskym potvrdením, pretože lekársku starostlivosť nevyhľadal. Nevyhľadal ju aj preto, lebo časovo nebol schopný zaslať ospravedlnenie svojej neúčasti do začiatku pojednávania. Zdravotnú starostlivosť však nevyhľadal ani následne, pretože z predchádzajúcich skúseností vedel, že jeho zdravotný stav sa zlepšil samovoľne v priebehu 3 až 4 dní bez potreby užívania liekov, iba za dodržania vhodného teplotného režimu. Ospravedlnenie neúčasti

doručil elektronickou poštou súdu do podateľne okresného súdu o 09.59 hod. Bolo to ešte však stále pred začatím pojednávania. Podanie bolo pracovníkom podateľne prečítané o 10.06 hod. a pojednávanie skončilo o 10.17 hod.. Podľa žalobkyne je čas 11 minút dostatočne dlhý na to, aby príslušný pracovník podanie vytlačil a doručil do pojednávacej miestnosti, zvlášť, keď o to žalobkyňa zdvorilo poprosila a uviedla aj číslo miestnosti, poschodie, čas začatia pojednávania a meno zákonnej sudkyne.

11. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, účinný od 1.7.2016, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie podané proti rozsudku žalovanou a proti uzneseniu žalobkyňou v zmysle zásad daných aplikáciou ustanovenia § 378 a nasl. CSP. Odvolací súd prejednal odvolania bez nariadenia pojednávania, pričom vychádzal z aplikácie ustanovenia § 385 ods. 1 CSP s tým, že nariadenie pojednávania v predmetnej veci si nevyžadovala potreba zopakovania, či doplnenia dokazovania a ani dôležitý verejný záujem. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom, zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP). Termín verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu i na webovej stránke súdu, zodpovedajúco ustanoveniu § 219 ods. 3 a § 378 ods. 1 CSP. Odvolací súd pri prieskume napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie bol v zmysle ustanovenia § 379 a § 380 ods. 1 CSP viazaný rozsahom odvolania i uplatnenými odvolacími dôvodmi (s výnimkou § 380 ods. 2 CSP). Na základe takéhoto prieskumu uvedených rozhodnutí súdu prvej inštancie i konania, ktoré im predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody neodôvodňujú zrušenie, či zmenu napadnutých rozhodnutí prvoinštančného súdu.

11.1. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o vyhovení žalobe i vo výroku o náhrade trov konania je vecne správne. Prvoinštančný súd pre účely rozhodnutia o podanom návrhu vykonal potrebné dôkazy, z nich vyvodil správne skutkové zistenia (§ 215 ods. 1, 2 v spojení s ustanovením § 191 ods. 1 CSP) a napokon aj správne vyvodil záver o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyňou uplatnenú pohľadávku. Dôvody napadnutého rozhodnutia dávajú v zásade odpoveď na rozhodujúce skutkové otázky a na právne posúdenie uplatneného nároku.

11.2. Uznesenie súdu prvej inštancie o poriadkovom opatrení je tiež vecne správne a v zásade v dôvodoch rozhodnutia dáva odpoveď na zákonnosť postupu súdu prvej inštancie pri vyvedení zodpovednosti voči žalobkyňi za neospravedlnenú neúčast' na pojednávaní a za nesplnenie výzvy súdu.

12. Odvolacie dôvody proti rozsudku, tak ako je uvedené vyššie, žalovaná vymedzila v rovine procesnej, skutkovej a právneho posúdenia veci. V odvolaní výslovne poukázala na nižšie citované ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP.

13. Podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

15. Podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Nesprávnym procesným postupom v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednaní veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania)

realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/162/2017, 3Cdo/22/2018, 4Cdo/87/2017, 5Cdo/112/2018, 7Cdo/202/2017, 8Cdo/85/2018).

18. Podľa tvrdenia žalovanej odvolateľky jej v konaní pred súdom prvej inštancie bolo nesprávnym procesným postupom znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. K tomuto nesprávnemu procesnému postupu malo dôjsť tak, že súd prvej inštancie vyjadril svoje predbežné právne posúdenie nároku tak, že sa mu javí, že uplatnený nárok ako nárok na náhradu škody neobstojí. Napokon však pre vyhovieť žalobnému návrhu vec inak právne posúdil.

19. Vo vzťahu ku konaniu, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku okresného súdu, je v zásade možné súhlasiť s odvolateľom, že z hľadiska ústavne zaručeného práva na spravodlivý proces je jednou zo základných požiadaviek na súdne rozhodnutie jeho predvídateľnosť. K otázke, čo možno považovať za prekvapivé, či (ne)predvídateľné rozhodnutie súdu, sa už v minulosti vyjadroval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky. Podľa neho, „o tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu, nemá strana konania možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné“ (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/1/2018 z 21.3.2018). „Predvídateľné je také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Zákon ustanovuje, že účastníci by nemali byť zaskočení možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho, aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť na ich preukázanie dôkazy. Rovnako by nemali byť zaskočení takým postupom súdu, ktorý nemá oporu v predvídateľnom právnom postupe súdu, ktorý nie je v súlade s procesným právom a jeho pravidlami“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 17. októbra 2011, sp.zn. 7Cdo/42/2010).

20. K uvedenej námietke sa odvolací súd oboznámil s celým priebehom prvoinštančného konania, ako vyplýva z obsahu spisu. Je zrejmé, že konanie na súde prvej inštancie začalo dôjdením žaloby na Okresný súd Kežmarok dňa 30.5.2013, teda za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej „O.s.p.“) podľa procesnej právnej úpravy. Podľa ust. § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ust. § 470 ods. 2 prvá veta CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Z uvedeného odvolací súd vychádzal aj z procesnoprávnej úpravy priebehu konania v ust. § 100 ods. 1 tretia veta O.s.p., z ktorého vyplýval pre súd prvej inštancie postup, v rámci ktorého mohol účastníkom uviesť, ako sana základe doteraz tvrdených a preukazovaných skutočností javí právne posúdenie veci. Ide o úpravu fakultatívneho uplatňovania tzv. predbežného právneho posúdenia veci konajúcim sudcom/súdom, s cieľom efektívneho a rýchleho civilného súdneho konania. Išlo tiež o väzbu na úpravu umožňujúcu prioritizované zmierné vyriešenie sporu medzi stranami. Na uvedené nadväzovala úprava v ustanovení § 118 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého po vykonaní úkonov podľa odseku 1 predseda senátu alebo samosudca podľa doterajších výsledkov konania uvedie, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli. Išlo o vytvorenie možnosti sporovým stranám vyjadriť sa alebo inak reagovať na intencionalitu dokazovania podľa právneho názoru súdu tým, že sa pokúsia tento predbežný právny názor vyvrátiť alebo naopak svojimi skutkovými tvrdeniami a dôkaznými návrhmi potvrdiť. Sporové strany však svoje dôkazné návrhy i skutkové tvrdenia mohli uvádzať, rozširovať či dopĺňať až do momentu, keď súd prvej inštancie vyhlásil uznesenie o skončení dokazovania (§ 120 ods. 4 OSP, teraz § 182 CSP).

21. Po oboznámení sa s priebehom celého konania, osobitne vykonaných pojednávaní pred súdom prvej inštancie, odvolací súd zistil, že aj žalovanej v priebehu prvoinštančného konania boli riadne doručované všetky písomnosti, výzvy na vyjadrenie i s poučeniami o procesných právach a povinnostiach. Na pojednávaní dňa 25.11.2014 (ešte za účinnosti O.s.p.) vyjadril súd ku právnemu posúdeniu názor, že uplatnený nárok ako nárok na náhradu škody podľa § 420 Obč. zák. sa mu javí ako nedôvodný“. Na pojednávaní dňa 1.6.2018 (aj podľa zvukového záznamu) pri oboznamovaní dovtedajšieho priebehu konania poukázal na to, čo plynulo z obsahu zápisnice z pojednávania z 25.11.2014. Osobitne

novo nekonštatoval predbežné právne posúdenie veci. Z obsahu zápisnice z uvedeného pojednávania vyplýva okrem iného aj to, že strany samé (vrátane žalovanej) sa vyjadrili aj k alternatíve posúdenia uplatneného nároku cez aplikáciu ustanovení o bezdôvodnom obohatení. Žalovaná k tomu zaujímala stanovisko so zdôraznením zákonným podmienok pre priznanie nároku a aj s tým, že o plnenie bez právneho dôvodu sa nemôže jednať, pretože právny dôvod na plnenie bol daný podľa existujúceho zmluvného vzťahu. Podobne k takému právnomu posúdeniu sa žalovaná vyjadrila i písomným podaním zo dňa 11.7.2018 (č.l. 424 - 425 spisu).

22. Relevantné pre rozhodnutie vo veci bolo, že žalobkyňa uplatňovala svoj nárok opierajúc sa o určito produkované tvrdenia a označené dôkazy, k čomu bolo vykonané potrebné dokazovanie, ku ktorému mali obe sporové strany možnosť sa vyjadriť a pokiaľ sa hodnotenie dôkazov, z nich vyvedené skutkové a právne závery nezhodovali s právnym názorom predkladaným súdu žalovaným, tak to nie je možné v danom prípade považovať za nepredvídateľný postup, ktorého výsledkom by bolo prekvapivé súdne rozhodnutie. Nesvedčí o tom ani žalovanou poukazovaný priebeh realizovaného pojednávania dňa 1.6.2018, keď nie je možné subjektívne vnímanie postupu súdu (sudcu) prvej inštancie sporovou stranou, zamieňať s výsledným procesom zhodnotenia sporu po skončení celého dokazovania podľa § 191 ods. 1 CSP, ku ktorému sa strany mali možnosť vyjadriť. Relevantné bolo vyznenie celého priebehu konania pred súdom prvej inštancie ako vyplýva z obsahu spisu a nielen z jeho kontextu vytrhnutý a stranou subjektívne vnímaný či hodnotený prejav sudcu pri vedení pojednávania (dokazovania). Po označenom pojednávaní zo dňa 1.6.2018 bolo vo veci realizované i ďalšie pojednávanie dňa 4.9.2018, na ktorom bolo oboznámené i vyjadrenie žalovanej z 11.7.2018 a sporovým stranám bol poskytnutý priestor, aby sa vyjadrili k dokazovaniu, navrhli prípadné ďalšie dokazovanie a zhrnuli svoje návrhy.

23. Aj z vyššie uvedeného postupu, po jeho preskúmaní, odvolací súd nezistil dôvodnosť námietky žalovanej o takom procesnom postupe súdu prvej inštancie, výsledkom ktorého by došlo k prijatiu prekvapivého (nepredvídateľného) rozhodnutia vo veci samej. Pri zhodnotení celého priebehu prvoinštančného konania mala žalovaná, a to od momentu doručenia žaloby s prílohami (spolu s platobným rozkazom), do momentu vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania na pojednávaní 4.9.2018, vytvorený dostatočný priestor pre produkovanie svojej obrany voči nárokom žalobkyne uplatneným žalobou.

24. Podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR vo vzťahu k účastníkom konania (teraz sporovým stranám) tvrdenému závadnému postupu súdu znamenajúcemu odňatie možnosti konať pred súdom (teraz podľa § 365 ods.1 písm. b) CSP znemožnenie uskutočňovať jej patriace procesné práva) v minulosti bolo opakovane zdôrazňované, že pre záver o existencii procesnej vady konania nie je významný subjektívny názor účastníka konania (sporovej strany) tvrdiaceho, že sa súd dopustil takej vady; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

25. Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu o veci konať a rozhodnúť (m. m. I.ÚS 62/97, II.ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (napr. I.ÚS 35/98). Z judikatúry tiež vyplýva, že ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I.ÚS 4/94). Obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I.ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (porovnaj III.ÚS 7/08).

26. Odvolací súd však v namietanom procesnom postupe nezistil ako jeho dôsledok nepredvídateľnosť, či prekvapivosť rozhodnutia. Predvídateľné je také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Zákon ustanovuje, že účastníci by nemali byť zaskočení možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho, aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska

sudcovho právneho názoru a navrhnúť na ich preukázanie dôkazy. Rovnako by nemali byť zaskočení takým postupom súdu, ktorý nemá oporu v predvídateľnom právnom postupe súdu, ktorý nie je v súlade s procesným právom a jeho pravidlami (viď uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/42/2010 zo 17. októbra 2011). Namietaný postup pri vedení konania v rámci dokazovania v danom prípade však nebolo možné hodnotiť ako nepredvídateľný. Odvolací súd nezistil ani iné porušenie práv žalovanej, ktoré by vyplynulo z práva na ústavnú ochranu, či zo zákona o úprave práv sporových strán v civilnom sporovom konaní.

27. Odvolací súd zdôrazňuje materiálne nazeranie na spravodlivé súdne konanie, v rámci ktorého ani prípadné formálne procesné pochybenie súdu v civilnom sporovom konaní, nevyhnutne nemusí vždy viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia odvolacím súdom s dôsledkom narušenia stavu právnej istoty nastolenej medzi stranami právoplatným rozhodnutím sporu. Potrebu materiálneho (nie prísne formálneho) ponímania a vyhodnocovania súdneho procesu v rovine možného porušenia ústavných práv účastníkov súdneho konania, vrátane práva na prístup k súdu, na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1, 4, čl. 48 ods. 2 ústavy), zdôrazňuje vo svojich rozhodnutiach aj Ústavný súd Slovenskej republiky (k materiálnemu chápaniu ústavnosti viď napr. IV.ÚS 19/2012, III.ÚS 37/2012). Nepochybne konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní tak zabezpečovať právo na súdnu ochranu. Namietaný procesný postup však nemal relevantný vplyv na možnosť žalovanej konať pred súdom prvej inštancie a nedošlo k zásahu do jej procesných práv, ktorý by čo do spôsobu, rozsahu a intenzity porušenia tvrdeného v odvolaní, vo svojom dôsledku vyvolal zmätočnosť konania súdu prvej inštancie a odvolaním napadnutého rozhodnutia.

28. Z podstaty výkonu spravodlivosti prostredníctvom súdnej moci vyplýva, že súd musí byť pri svojich právnych záveroch nezávislý a jeho slobodný myšlienkový postup je limitovaný iba obsahom objektívneho práva, ktoré v konkrétnej veci interpretuje a aplikuje. Priamo obmedzený nemôže byť ani prípadným vlastným predbežným právnym posúdením veci.

29. Z vyššie uvedeného postupu, po jeho preskúmaní, odvolací súd pritom nezistil dôvodnosť námietky žalovanej o takom procesnom postupe súdu prvej inštancie, výsledkom ktorého by došlo k prijatiu prekvapivého (nepredvídateľného) rozhodnutia vo veci samej.

30. K uvedenému sa vzhľadom na priebeh konania pred súdom prvej inštancie žiada uviesť, že žalovaný už v priebehu prvoinštančného konania opakovane namietal, že žalobca právne nekvalifikoval uplatnený nárok. Odvolací súd zastáva rovnaký názor, aký je prezentovaný vo viacerých rozhodnutiach dovolacieho súdu, a to, že strany konania nie sú povinné uplatnený nárok ani obranu proti nemu právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia je vecou súdu. Musia ale uviesť rozhodné skutočnosti, ktoré umožnia súdu, aby uplatnený nárok alebo obranu proti nemu právne kvalifikoval. Súd tak skúma, či tvrdené skutočnosti možno podriadiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť plnenie. Ak strana uvedie rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje tvrdený nárok, ale s týmito skutočnosťami spája nesprávne právne následky, nie je súd viazaný právnym názorom strany sporu a je povinný posúdiť vec podľa tých právnych noriem, ktoré na tvrdený a súdom zistený skutkový stav dopadajú. Súd teda nie je viazaný právnou kvalifikáciou, ale len skutkovým vymedzením v žalobe a musí si vyriešiť aj prípadnú konkurenciu (súbehu) právnych nárokov a spomedzi viacerých vybrať správnu právnu normu.

31. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

32. V rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/196/2009 z 22.9.2010 dovolací súd konštatoval, že „občianske súdne konanie je ovládané zásadou iura novit curia (súd pozná právo), účastníci konania nie sú povinní uplatnený nárok kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia je vecou súdu. Súd skúma, či tvrdené skutočnosti možno podriadiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť plnenie.“ V rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/385/2012 zo 6.2.2013 dovolací súd dôvodil, že „ak súd rozhoduje o peňažnom plnení, ktoré vychádza zo skutkových tvrdení, ktoré umožňujú posúdiť nárok po právnej stránke aj podľa iných noriem, ako je žalobcom navrhované, je povinnosťou

súdu uplatnený nárok takto posúdiť bez ohľadu na to, či v žalobe právny dôvod požadovaného plnenia je alebo nie je uvedený, alebo je uvedený nesprávne“. Napokon v rozhodnutí 4MCdo/15/2010 z 27.7.2011 dovolací súd uzavrel, že „nie je porušením zásady viazanosti súdu petitom, ak súd inak právne kvalifikuje skutok, ktorý bol predmetom konania. Právna kvalifikácia je vždy vecou súdu v zmysle zásady iura novit curia, preto ani právna kvalifikácia nie je obligatórnou náležitosťou žaloby.“

33. Nemožno súhlasiť ani s argumentáciou žalovaného v súvislosti s vytýkaným procesným postupom súdu prvej inštancie o presune dôkazného bremena na ňu.

34. Odvolací súd zdôrazňuje, že pre rozhodnutie sporu je určujúce vykonané dokazovanie a z neho vyodené skutkové a právne závery. S tým súvisí aj odvolateľom namietané zhodnotenie dôkazného bremena v spore.

35. V nadväznosti na uvedené je potrebné uviesť, že pod dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania (teraz sporovej strane), ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obo/52/2010 z 24. júna 2010). Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu v konaní. V priebehu sporu sa môže meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu. Samotná skutočnosť, či účastník konania vystupuje na strane žalobcu alebo žalovaného, nemá priamy vplyv na jeho povinnosť tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a predložiť alebo označiť dôkazy na svoje tvrdenia. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkmi v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti účastníkov. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/81/2010 z 31. mája 2010).

36. V posudzovanom prípade bolo podstatné tvrdenie žalobkyne, že po vyplatení žalovanou vyúčtovaných plnení o poskytnutej zdravotnej starostlivosti vykonala žalobkyňa u žalovanej kontrolu zameranú na účelnosť, hospodárnosť a efektívnosť vynakladania prostriedkov verejného zdravotného poistenia. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že na žalovanej bolo aby preukázala, že zdravotnú starostlivosť poskytla, a teda že právny dôvod plnenia poskytnutého jej zdravotnou poisťovňou neabsentuje. Ak žalovaná, napriek jej tvrdeniam o tom, že zdravotnú dokumentáciu viedla s určenými náležitosťami, a že ňou disponuje, túto zdravotnú dokumentáciu nepredložila žalobkyňi a ani súdu v priebehu tohto konania, závery súdu prvej inštancie o dôkaznom bremene o tejto otázke, významnej pre rozhodnutie v predmetnej veci, sú správne.

37. Aj tu možno zdôrazniť, že Najvyšší súd SR v minulosti opakovane prijal názor, že dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností zaťažuje toho účastníka konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý tiež existenciu takýchto skutočností tvrdí. V niektorých prípadoch však strana zaťažená dôkazným bremenom objektívne nemá a nemôže mať k dispozícii informácie o skutočnostiach, významných pre rozhodnutie v spore, pričom protistrana má tieto informácie k dispozícii. V prípade, že strana zaťažená dôkazným bremenom prednesie aspoň „oporné body“ skutkového stavu a zvýši tak pravdepodobnosť svojich skutkových tvrdení, nastupuje „vysvetľovacia povinnosť“ protistrany. Nesplnenie tejto povinnosti má za následok hodnotenie dôkazu v neprospech strany, ktorá „vysvetľovaciu povinnosť“ nespĺnila. Zároveň tiež platí, že uvedenú „vysvetľovaciu povinnosť“ nemožno zamieňať s obrátením dôkazného bremena (rozsudok najvyššieho súdu z 11. apríla 2017, sp. zn. 3Cdo/2/2016). Z uvedeného v podmienkach danej veci primerane vyplýva, že vo vzťahu k tvrdeniu o existencii zdravotnej dokumentácie, predloženie ktorej žalobkyňa žalovanú žiadala, mohlo dôjsť na strane žalobcu len k tzv. vysvetľovacej povinnosti (v rámci ktorej žalobca poskytol informáciu o povinnosti žalovanej viesť zdravotnú dokumentáciu s príslušnými náležitosťami), nie však k presunu dôkazného bremena na žalobcu na preukázanie, že žalovaná neposkytla zdravotnú starostlivosť, ktorej cenu vyúčtovala. Žalovaná, ktorá by mala disponovať úplnými

zdravotnými záznamami, tieto záznamy pri kontrole, ale ani v priebehu konania súdu nepredložila, čím zmarila úspech svojej procesnej obrany proti záverom, ktoré vyplynuli z protokolu o kontrole. Aj odvolací súd je toho názoru, že v zmysle rozsudkov NSSR č. 3Szd/8/2009 a 5Szd/1/2011 riadne vedenie zdravotnej dokumentácie umožňuje kontrolu zdravotnej starostlivosti a chráni poskytovateľa zdravotnej starostlivosti pred tvrdením, že určité úkony urobené neboli.

38. Odvolací súd k vyššie uvedenému procesnému postupu, namietanému žalovanou (prekvapivé rozhodnutie, dôkazné bremeno), ktorý by mal byť porušením práva na spravodlivý proces uvádza i to, že o porušení práva na spravodlivý proces je možné hovoriť len v takom prípade, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožní strane uskutočniť jej patriace procesné úkony, a to v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Miera porušenia procesných práv niektorej zo strán sporu musí nadobudnúť takú intenzitu porušenia, ktorá vyvodzuje porušenie jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/69/2017). V prejednávanej veci odvolací súd po oboznámení sa s postupom okresného súdu konštatuje, že žalovanej neboli porušené jej patriace procesné práva, čím nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keďže žalovaná nebola vylúčená z výkonu žiadneho práva, ktoré jej priznáva procesnoprávny predpis, a to Civilný sporový poriadok.

39. Rozhodnutie okresného súdu v rovine dokazovania a zisteného skutkového stavu bolo vecne správne aj s poukazom na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 350/08, podľa ktorého ... „dokazovanie v občianskom súdnom konaní prebieha vo viacerých fázach; od navrhnutia dôkazu cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný“. Odvolací súd nezistil taký postup okresného súdu, ktorý by znamenal vybočenie z kritérií vyššie uvedeného hodnotenia dôkazov.

40. S námietkou nesprávnych skutkových zistení súvisí tiež otázka právneho posúdenia veci okresným súdom. K námietke odvolateľa o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posudzovaním veci súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné práva účastníka. Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2MCdo/4/2009). Takú vadu napadnutého rozhodnutia v posudzovanej veci odvolací súd nezistil a konštatuje, že rozhodnutie okresného súdu sa opiera o tvrdenia a relevantné dôkazy produkované stranami v prvoinštančnom konaní a vychádza zo správne aplikovaných a interpretovaných právnych noriem na dostatočne a správne zistený skutkový stav veci.

41. Pre úplnosť a na margo k veci odvolací súd uvádza, že pokiaľ žalovaný predložil pred súdom prvej inštancie rozsudky súdov (napr. OS BA II č.k. 25Cb/63/2011-198 v spojení s rozsudkom KS BA z 10.9.2015 1Cob/314/2013) podľa neho v obdobných veciach, a v priebehu odvolacieho konania na ne odkázal, tak tieto boli pre zachovanie procesných práv sporových strán a kontradiktórnosti konania pred súdom prvej inštancie oboznamované. Tieto rozhodnutia sa však priamo prejednávanej veci netýkajú, a nepredstavujú ani ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít v zmysle čl. 2 ods. 3 základných princípov CSP, preto pri rozhodovaní v predmetnej veci na tieto rozhodnutia

krajský súd neprihliadal. Uvedené rozhodnutia vychádzajú z odlišného skutkového základu, keď z vedenej zdravotnej dokumentácie mali vyplynúť pochybenia, ktorých dôsledkom bola ujma vzniknutá žalobcovi (poskytovateľ zdravotnej starostlivosti mal porušiť svoje povinnosti pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti mimo miesta prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia uvedeného v povolení, pri tejto činnosti používal kod iného poskytovateľa, neoprávnene predpisoval lieky a pod.) a skutkové zdôvodnenie zjavne viedlo súd ku právnej kvalifikácii nároku ako nároku na náhradu škody. V tejto konkrétnej veci však žalovaná nepredložila zdravotnej dokumentácie pri kontrole, ale i v priebehu súdneho konania znemožnila preveriť, či vyúčtované úkony zdravotnej starostlivosti vôbec poskytla.

42. Pri námietkach žalovanej proti skutkovým zisteniam súdu prvej inštancie (odkazujúceho napr. na výmenné lístky či iné) možno konštatovať, že skutkovým základom každého súdneho rozhodnutia je v zmysle ust. § 215 ods. 1, 2 CSP súhrn skutkových zistení, ku ktorým súd dospel v priebehu súdneho konania. K skutkovým zisteniam súd dospieva posúdením (vyhodnotením) skutkových poznatkov. Skutkové poznatky súd získava v sporovom procese predovšetkým dokazovaním. Civilný proces sporový sa okrem iného riadi princípmi dispozičným a prejednacím, princípom kontradiktórnosti, princípom koncentrácie a s ním spojeným princípom formálnej pravdy. Aj pre toto sporové konanie treba zdôrazniť to, že súd nevystupuje v pozícii aktívneho vyšetrovateľa, ale v pozícii arbitra, ktorý zistí skutkový stav len z komponentov, ktoré do konania dodali sporové strany. Úlohou súdu nie je aktívne vyhľadávať skutkové zistenia a snažiť sa o poznanie „objektívnej“, či „materiálnej“ pravdy, ale zistiť skutkový stav v miere primeranej procesnej aktivite sporových strán. Bez tejto aktivity strán súd v zisťovaní skutkového stavu nepokračuje. Ak sú sporové strany pri zhromažďovaní ďalšieho skutkového základu nečinné, proces vytvárania skutkového základu len uzavrie a o veci rozhodne na základe skutkového stavu, ktorý vyplynul z vykonaného dokazovania. Pre súd je rozhodujúcim to, aký skutkový stav vyplynul zo zhromaždených prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany v čase, keď dochádza k rozhodovaniu. Z pohľadu úspechu v spore tak ide o to, ktoré z objektívne relevantných skutočností svedčiacich v prospech strany sporu sa tejto strane do vyhlásenia rozsudku podarilo súdu preukázať, resp. dosiahnuť to, aby ich súd vyhodnotil v jej prospech. Toto sa žiada opakovane zdôrazniť aj v súvislosti s odvolacími námietkami týkajúcimi sa nesprávnych skutkových zistení. Predmetom zisťovania v civilnom procese nie je celá objektívna realita, ktorá bola a je prítomná v čase od vzniku právneho vzťahu, o ochranu ktorého v konaní ide, do času rozhodovania súdu vo veci samej. Základné obmedzenie rozsahu zisťovania skutkového stavu predstavuje relevancia tej ktorej skutočnosti pre konanie a rozhodovanie súdu o konkrétnej žalobe. Tak ako je už uvedené vyššie, podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie zhromaždil dôkazy podľa procesnej iniciatívy účastníkov v konaní, a tieto zhromaždené dôkazy vyhodnotil aj v zmysle zásad hodnotenia dôkazov vyplývajúcich z ust. § 191 ods. 1 CSP. Hodnotiacia úvaha súdu podľa odvolacieho súdu zodpovedala zásadám formálnej logiky a je preskúmateľná aj v inštančnom postupe odvolacím súdom. Súd prvej inštancie dal v dôvodoch rozhodnutia odpoveď, akým spôsobom hodnotil dôkazy relevantné pre zodpovedanie otázky základu nároku i výšky uplatneného nároku.

43. Odvolací súd poukazuje i na to, že právo na súdnu ochranu nie je právom na úspech v súdnom konaní a toto právo preto nezahŕňa nárok na zamietnutie žaloby na základe procesnej obrany žalovaného účastníka (sporovej strany). Toto základné právo nezahŕňa ani právo na to, aby všeobecné súdy v civilných konaniach v celom rozsahu rešpektovali a uznávali procesné úkony každého z účastníkov bez zreteľa na ich povahu, dôsledky a vzťah k predmetu konania (pozri II. ÚS 37/2001).

44. Obsah Zmluvy medzi sporovými stranami uzavretej 30.5.2008 aj v znení jej Dodatku č. 2 zo dňa 31.3.2009 v pre vec podstatných častiach podrobne podľa výsledkov vykonaného dokazovania zdôvodnil súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku a vysporiadal sa i so všetkými relevantnými námietkami žalovanej, ktoré boli v tomto smere uvádzané aj v jej odvolaní. Z vyššie uvedeného odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie plynú logické vyhodnotenia obsahu zmluvy s odkazom na tam uvedené ustanovenia Zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, Zákona o zdravotných poisťovniach i Zákona o zdravotnej starostlivosti, ale i odpovede na obranu žalovanej týkajúcu sa povolenia pre žalovanú na prevádzkovanie zariadenia zdravotnej starostlivosti (vrátane času a miesta trvania tohto povolenia), o realizácii kontroly (vrátane jej zákonnosti), kontrolovaného obdobia i záverov kontroly.

45. Súd prvej inštancie bol pri tomto zdôvodnení svojho rozhodnutia (vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku) presvedčivý, jeho rozhodnutie je svojim obsahom ucelené,

riešiacie najskôr čiastkové otázky - oprávnenia na výkon zdravotnej starostlivosti, oprávnenia na výkon kontroly, závery z protokolu o kontrole, závery z iných rozhodnutí súdov, náležitosti zdravotnej dokumentácie, povinnosti poskytovateľa zdravotnej starostlivosti i ďalšie - smerujúce ku konečnému záveru o podanej žalobe a napokon i samotný záver o podanej žalobe. Jeho argumenty vo vzťahu k vykonanému dokazovaniu, jeho zhodnoteniu, vyvodeným skutkovým zisteniam, záverom a právnomu posúdeniu veci, podporili záver o dôvodnosti žalobou uplatneného nároku žalobkyne v celom rozsahu. Právne závery súdu prvej inštancie pritom korešpondovali so skutkovými zisteniami v konaní. Aj z tohto hľadiska nebolo možné prijať záver o prekvapivom rozhodnutí súdu prvej inštancie. Odvolací súd i na tomto mieste zdôrazňuje, že o porušenie práva na spravodlivý proces z hľadiska takého nesprávneho procesného postupu súdu znemožňujúceho strane sporu uskutočňovanie jej procesných práv, nejde v prípade, ak súd nevyhovie návrhu sporovej strany (v danom prípade na určité hodnotenie dokazovania, na zamietnutie žaloby), ale postupuje v súlade s Civilným sporovým poriadkom. Konajúci súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporovej strany, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho implikovať povinnosť súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Rozhodnutie súdu nemusí byť totožné s očakávaním a predstavami sporovej strany, ale musí spĺňať limity zákonného rozhodnutia (§ 220 ods. 1 - 4 CSP), čo v danom prípade preskúmaného napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie splnené bolo.

46. Pozornosti odvolacieho súdu neušlo ani to, že neoprávnené účtované výkony boli vyčíslené na sumu 1.875,62 eur. Táto suma sa znížila po realizovaných úkonoch o započítaní zo dňa 19.4.2012 proti pohľadávkam žalovanej vo výške 80,34 eur a 12,15 eur na sumu, ktorá je predmetom tohto konania. Ku kompenzácii podľa § 580 Občianskeho zákonníka (v predmetnej veci aj s použitím ust. § 358 Obch. zák.) je potrebné, aby jeden z účastníkov urobil prejav k započítaniu adresovaný druhému účastníkovi. Ide o jednostranný právny úkon, pre platnosť ktorého sa vyžadujú náležitosti v zmysle § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka. Započítací prejav je možné urobiť po tom, čo sa pohľadávky stretli, teda od okamihu splatnosti tej pohľadávky, ktorá sa stala splatnou neskôr. Započítací prejav, aj keď bol urobený až po splatnosti oboch pohľadávok, má účinky spätne k okamihu stretu pohľadávok (ex tunc). K tomuto okamihu, kedy došlo k splatnosti oboch započítavaných pohľadávok, dochádza k zániku pohľadávok následkom započítania, a to v rozsahu, v akom sa vzájomne kryjú. Len na margo v tejto súvislosti možno uviesť, že z procesných úkonov žalovanej nevyplýva, že by bola proti žalobkyni uplatňovala zaplatenie jej pohľadávok, ktoré boli predmetom označeného započítania.

47. Predmetná zmluva o poskytovaní zdravotnej starostlivosti v spojení s jej dodatkom v čl. VII. bod 7.2. upravuje okrem postupu poisťovne k vykonaniu jednostranného zápočtu aj úpravu o povinnosti poskytovateľa vrátiť neoprávnenú úhradu aj s tým, akým spôsobom (s odkazom na článok VI zmluvy) a kým sa neoprávnenosť realizovaného a uhradeného plnenia môže zistiť. Ak nie zaplatené plnenie „dokladované“ určenou zdravotnou dokumentáciou, aj podľa odvolacieho súdu dôvodne ho súd prvej inštancie právne vyhodnotil ako plnenie bez právneho dôvodu, zakladajúce aj nárok na jeho vydanie.

48. V danej situácii, vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného vo veci v zmysle ust. § 215 ods. 1, 2 CSP odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie v tom, že to čo bolo posúdené ako neoprávnené účtovaná a vyplatená úhrada je plnením, ktorého dôvodnosť pri kontrole žalovaná nepreukázala.

49. V konečnom dôsledku teda z dôkaznej situácie v prvoinštančnom konaní, vo väzbe na závery tak okresného súdu, ako aj na vyššie uvedené závery krajského súdu, nebolo možné v odvolacom konaní rozhodnúť inak, ako rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o vyhovení žalobe potvrdiť ako vecne správne rozhodnutie a tým potvrdiť ako vecne správny i (závislý) výrok rozsudku o náhrade trov konania (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

50. Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 O.s.p. tomu, kto marí uplatnenie základného práva iného účastníka konania, alebo kto hrubo sťažuje postup konania tým, že v súdom určenej lehote neurobí súdom uložený úkon, alebo nesplní jemu súdom uloženú povinnosť a svoju nečinnosť v konaní neospravedlní včas a vážnymi dôvodmi, alebo sa neustanoví na súd, hoci naň bol riadne a včas predvolaný a svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami, alebo kto neposlúchne príkaz súdu, alebo kto ruší poriadok, alebo kto urobí hrubo urážlivé podanie, súd môže uložiť uznesením poriadkovú pokutu až do výšky 820,- eur.

51. Podľa ustanovenia § 53 ods. 2 O.s.p. pri opakovanom hrubom sťažení postupu konania podľa odseku 1 súd môže uložiť uznesením poriadkovú pokutu až do výšky 1.640,- eur.

52. Prvoinštančný súd odvolaniu proti uzneseniu o poriadkovej pokute autoremedúrou nevyhovel, ale spis na rozhodnutie o odvolaní predložil odvolaciemu súdu spolu s odvolaním proti rozsudku vo veci samej.

53. Odvolanie proti uzneseniu o poriadkovej pokute prejednal odvolací súd aj v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 470 ods. 1, 2 CSP. Mal teda na zreteli aj to, že uvedené uznesenie bolo vydávané za účinnosti O.s.p. a podmienky pre uloženie poriadkového opatrenia preto odvolací súd skúmal aj s použitím predchádzajúcej normy upravujúcej procesné podmienky súdneho konania. Je zrejmé, že ak odvolateľka poukazuje na to, že sa ospravedlňovala z neúčasti na nariadenom pojednávaní, každopádne bolo to realizované z iného dôvodu než uvádza potom v podanom odvolaní. Za takéhoto stavu sa jej ospravedlnenie javí zjavne účelovým a jej neúčasť na nariadenom pojednávaní nedôvodná. Podobne je odvolací súd toho názoru, že z obsahu spisu nepochybne vyplýva aj to, že nespĺnila žalobkyňa ani výzvu súdu prvej inštancie tak, ako to bolo jej nariadené a ako to správne vyhodnotil súd prvej inštancie. Za takéhoto stavu odvolací súd je toho názoru, že rozhodnutie prvoinštančného súdu o uložení poriadkovej pokuty je vecne správne, a preto ho potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP. Odvolací súd dospel k záveru, že nebol dôvod zasahovať do správneho rozhodnutia prvoinštančného súdu o uložení poriadkovej pokuty, preto rozhodnutie ako vecne správne potvrdil. Možno poukázať na dôvody napadnutého uznesenia a pre úplnosť aj s prihliadnutím na dôvody odvolania treba uviesť, že za prieťahy v konaní spravidla nesie zodpovednosť súd, aj keď ich nespôsobuje. Sudca musí vec prejednávať a za prejednávanie bez prieťahov niesť zodpovednosť. Ak žalobkyňa súd uložil pokutu, bolo to v právomoci súdu.

54. V odvolacom konaní bola žalovaná neúspešná, preto jej súd nemohol priznať uplatňovaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Úspešná žalobkyňa pri postupe podľa § 396 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP by mala nárok na náhradu trov za úspech v konaní o odvolaní proti rozsudku, ale tento nárok na náhradu trov si neuplatnila, preto odvolací súd sporovým stranám nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

55. Uvedené rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov a § 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).